

STRATEGIA ROZWOJU
SPOŁECZNO – GOSPODARCZEGO
MIASTA

STAROGARD GDAŃSKI

2008 - 2018

Starogard Gdański, styczeń 2008 roku

Spis treści:

1. WSTĘP	2
2. ELEMENTY DIAGNOZY STANU MIASTA STAROGARD GDAŃSKI	5
3. ZASADY I ETAPY PRAC NAD STRATEGIĄ ROZWOJU	39
4. FAZY REALIZACJI STRATEGII – 2004-2006, 2007-2013, PO 2013	41
5. OTOCZENIE ROZWOJU STAROGARDU GDAŃSKIEGO – GLOBALNE, EUROPEJSKIE, BAŁTYCKIE, KRAJOWE, REGIONALNE I PONADLOKALNE	43
6. ANALIZA SWOT - MOCNE I SŁABE STRONY	55
7. ANALIZA SWOT - SZANSE I ZAGROŻENIA	61
8. MISJA	65
9. CELE I DZIAŁANIA	67
10. WIZJA STAROGARDU GDAŃSKIEGO W 2018 ROKU.	83
11. PROCEDURA AKTUALIZACJI STRATEGII ROZWOJU	85
12. MONITORING REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU	86
13. OGÓLNY HARMONOGRAM REALIZACJI STRATEGII	87
14. SKOROWIDZ SKRÓTÓW	92

1. Wstęp

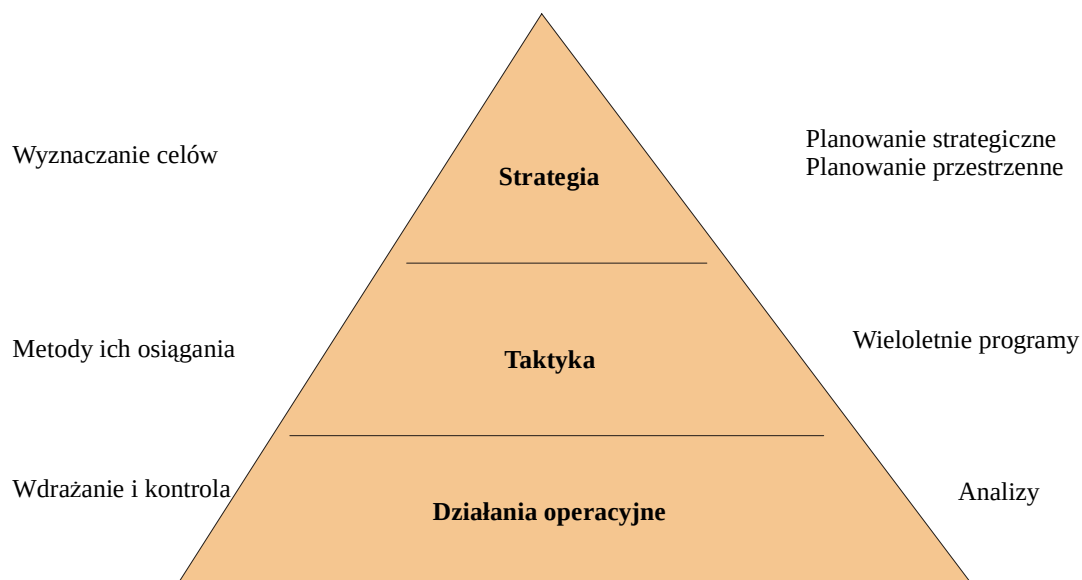
Planowanie strategiczne to systematyczne, ciągłe działania, podczas których samorząd przewiduje i planuje przyszłość, określa odpowiednie etapy realizacji i realne środki do jej osiągnięcia.

W strukturze zarządzania samorządu można wyodrębnić trzy poziomy:

- strategiczny,
- taktyczny,
- operacyjny.

Planowanie strategiczne mieści się na poziomie strategii.

Poniższy rysunek przedstawia położenie strategii wobec innych poziomów zarządzania i umiejscowienie planowania strategicznego.

Planowanie strategiczne jest procesem ciągłym i właściwie nigdy się nie kończącym. Efektywne planowanie strategiczne posiada trzy cechy:

- Pomaga samorządowi sformułować wspólne akceptowane cele i tak kierować rozwojem, by je osiągnąć.
- Przedstawia samorządowi cele i zadania rozwoju: jakie plany są do zrealizowania, jakie są niezbędne ku temu zasoby, jak osiągać założone cele.
- W przeciwieństwie do innych metod planistycznych, dobre planowanie strategiczne powinno skupiać się na wykonalnych, a nie pożądanym przedsięwzięciach. Musi one zawierać realistyczną ocenę lokalnych zasobów, szans i zagrożeń.

Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego, czyli uzgodniony plan działania w najważniejszych wspólnych sprawach jest obecnie standardowym dokumentem samorządów lokalnych w Polsce. Opracowano Strategie i Programy Rozwoju Województw, Plany Zagospodarowania Przestrzennego Województw, uruchomiono i zrealizowano Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego na lata 2004-2006 i inne programy operacyjne. Postęp w realizacji strategii, jej sukcesy i porażki będą zależały od zaangażowania wszystkich uczestników tj. władz i mieszkańców Starogardu Gdańskiego. Przede wszystkim jednak sukces Starogardu Gdańskiego będzie rezultatem zdolności do współdziałania władz samorządowych, podmiotów gospodarczych, organizacji społecznych i wszystkich obywateli w najistotniejszych dla rozwoju miasta kwestiach.

Strategia jest planem długofalowym więc co jakiś okres należy ją aktualizować aby skorygować jej zakres o zmieniające się warunki wewnętrzne i zewnętrzne wpływające na realizację.

W strategii przewidziano również możliwość aktualizacji dokumentu poprzez wprowadzenie korekt i modyfikacji, gdy zmieniają się uwarunkowania jej realizacji.

Powyższe przesłanki skłoniły Prezydenta Miasta Starogard Gdański do aktualizacji „Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego Miasta Starogard Gdański” – uaktualnionej na podstawie wykonanej „Diagnozy stanu Miasta Starogard Gdański” opisującej istniejący stan miasta w 2007 roku.

Całość opracowania składa się z dwóch części:

- część pierwsza to diagnoza stanu Miasta Starogard Gdański, która pozwala określić aktualną kondycję miasta. Jest podstawową przesłanką wytyczania celów strategicznych dalszego rozwoju. W diagnozie określono problemy nurtujące miasto i wysunięto z nich wnioski.

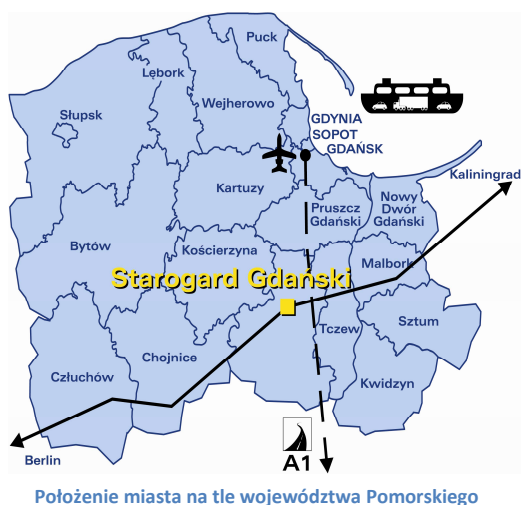
Część druga, zasadnicza to aktualizacja strategii rozwoju społeczno – gospodarczego miasta Starogard Gdański, w której zawarto mocne i słabe strony miasta, wskazano również szanse i zagrożenia jego rozwoju, czyli przeprowadzono tzw. analizę SWOT. Zawarto główne kierunki działań, misję, cele główne, szczegółowe i działania oraz wizję Starogardu Gdańskiego w 2018 r. Misja, cele strategiczne i wynikająca z nich wizja miasta za 10 lat pozwalają odpowiedzieć na pytanie o przyszłą kondycję miasta. Misja jest przyrzeczeniem składanym społeczności miasta przez jego samorząd. Wizja miasta to jego obraz, jaki rysuje samorząd na dłuższy okres. Wizja obrazuje pragnienie tego, co ma być stworzone i osiągnięte, widziane zarówno z pozycji mieszkańców, jak i otoczenia miasta. Cele główne określają, co powinno być najważniejsze w działaniach władz samorządowych i całej społeczności Starogardu Gdańskiego, aby zgodnie z misją osiągnąć w 2018 r. stan określony w wizji.

Realizacja tych celów wymaga podjęcia działań zawartych w strategii. Uchwalenie działań zawartych w strategii nie zobowiązuje do ich pełnej i równoczesnej realizacji. Takim zobowiązaniem do realizacji są dopiero programy i projekty rozwojowe jako główny instrument wdrożenia strategii. Pierwsze takie programy i projekty już istnieją (np. program ochrony środowiska czy koncepcja strefy przedsiębiorczości), inne są obecnie opracowywane. Znajdą one bezpośrednie odzwierciedlenie w budżecie miasta oraz bieżących działaniach Prezydenta i Rady Miasta Starogard Gdański.

2. Elementy Diagnostyki Stanu Miasta Starogard Gdański

2.1. Obszar realizacji strategii rozwoju miasta Starogardu Gdańskiego – diagnoza stanu.

2.1.1. Położenie geograficzne, walory środowiska przyrodniczego, zewnętrzne powiązania funkcjonalne, komunikacyjne i infrastrukturalne¹

Położenie miasta uatrakcyjnia malownicza dolina rzeki Wierzycy, przepływającej przez środek miasta, wielokrotnie po drodze zmieniając krajobraz.

Miasto charakteryzuje:

- duże zróżnicowanie wysokości: od +70 m npm do 118 m npm
- budowa geologiczna zróżnicowana: piaski kwarcowe z wkładami węgla brunatnego, gliny morenowe przewarstwione piaskami i żwirami, torfy, piaski i namuły
- warunki klimatyczne: najniższe średnie miesięczne temperatury notuje się w styczniu i lutym: od -2°C do +5°C
- najwyższe średnie miesięczne temperatury notuje się w lipcu +17,5°C

¹ Opracowane na podstawie Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Starogardu Gdańskiego na lata 2006 – 2013, Urząd Miejski w Starogardzie Gd. kwiecień 2006 r.

- średnia roczna opadów atmosferycznych wynosi 530 mm, w okresie wegetacyjnym wynosi: 179 mm.

Rzeźba terenu jest wynikiem najmłodszego zlodowacenia sprzed kilkunastu tysięcy lat, charakteryzuje ją duże zróżnicowanie i urozmaicenie. Miasto otaczają liczne dolinki, wzniesienia, jeziora oraz lasy przechodzące w kierunku południowym w kompleks Borów Tucholskich. W okolicy miasta znajduje się około 200 jezior.

Starogard Gdański liczy obecnie około 48.000 mieszkańców z czego ponad 60 % to osoby w wieku produkcyjnym. W ostatnich latach maleje liczba mieszkańców pomimo dodatniego przyrostu naturalnego.

Na terenie miasta rozwija się przemysł farmaceutyczny, spirytusowy, meblarski oraz przemysł obuwniczo- skórzany. Starogardzianie charakteryzują się dużą zaradnością, czego wyrazem jest duża liczba małych i średnich przedsiębiorstw o charakterze handlowo- usługowym zlokalizowanych w mieście.

2.2. Ludność

2.2.1. Struktura oraz przemiany demograficzne i społeczne.

Stan Ludności

Liczba mieszkańców miasta Starogardu Gdańskiego w latach 2000 – 2006

Wyszczególnienie	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Ludność ogółem, w tym:	49.994	49.884	49.469	49.075	48.551	48.297	47.970
Kobiety	25.905	25.879	25.674	25.515	24.934	25.143	25.008
Mężczyźni	24.089	24.005	23.795	23.560	23.617	23.154	22.962
Kobiet na 100 mężczyzn	107,54	107,81	107,90	108,30	105,58	108,59	108,91
Gęstość zaludnienia (os/km²)	2,004	1,974	1,957	1,930	1,909	1,911	1,898

- Ludność miasta wg stanu na dzień 31.12.2006 wynosiła 47.970 co stanowi w porównaniu do stanu z dnia 31 grudnia 2000 r. różnicę (– 2.024).
- Liczba kobiet przewyższa liczbę mężczyzn i w 2006 roku stanowiła 52,1 % ogółu ludności miasta.

2.2.2. Zmiana liczby mieszkańców w latach 2000 – 2006

Liczba mieszkańców miasta wg płci z podziałem na sferę przedprodukcyjną, produkcyjną i poprodukcyjną w latach 2000 – 2006

Wyszczególnienie		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Ludność w wieku przedprodukcyjnym 0-17 lat	Kobiety	6171	5955	5682	5428	5156	4973	4816
	Mężczyźni	6673	6377	6031	5736	5489	5271	5062
	Razem	12844	12332	11713	11164	10645	10244	9878
	Udział w %	26	25	24	23	22	21	21
Ludność w wieku produkcyjnym	Kobiety (18-59)	15420	15491	15496	15528	15140	15523	15416
	Mężczyźni (18-64)	15608	15756	15814	15821	16080	14941	14893
	Razem	31028	31247	31310	31349	31220	30464	30309
	Udział w %	62	63	63	64	64	63	63
Ludność w wieku poprodukcyjnym	Kobiety (60 lat i więcej)	4314	4433	4496	4559	4638	4647	4776
	Mężczyźni (65 lat i więcej)	1808	1872	1950	2003	2048	2942	3007
	Razem	6122	6305	6446	6562	6686	7589	7783
	Udział w %	12	13	13	13	14	16	16
razem		49994	49884	49469	49075	48551	48297	47970

- Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym na przełomie lat 2000 – 2006 miała tendencje malejące, zarówno w przypadku kobiet jak i mężczyzn. W 2006 roku liczba ta wynosiła 9878.
- Ludność w wieku produkcyjnym stanowiła najliczniejszą grupę mieszkańców. Liczba ta na przestrzeni lat 2000 – 2006 kształtuje się na stałym poziomie około 63 % populacji miasta.
- Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym ma tendencję wzrastającą. Szczególna dynamika wzrostu występuje wśród mężczyzn.
W przypadku kobiet od 2000 do 2006 roku liczba ta wzrosła o 462 osoby, a w przypadku mężczyzn o 1199 osoby.

2.3. Drogi i nieruchomości

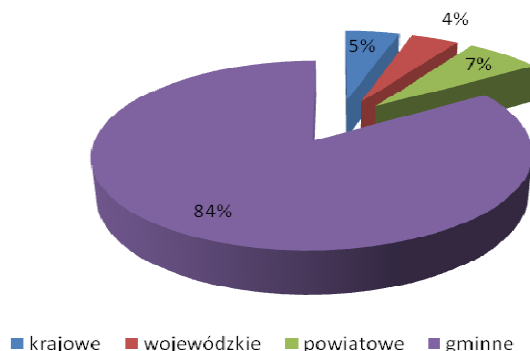
2.3.1. Stan istniejący

Sieć dróg gminnych na terenie Starogardu Gdańskiego na dzień 1 września 2007 roku wynosi **97,9 km**. Struktura dróg publicznych w mieście przedstawia się następująco:

- drogi krajowe – 5,7 km
- drogi wojewódzkie – 5,1 km
- drogi powiatowe – 8 km
- drogi gminne - 97,9 km

Należy zwrócić uwagę, że 46,6 km w/w dróg w mieście nie posiada nawierzchni twardej, co stanowi aż 39,93 % dróg publicznych w mieście.

Struktura dróg w mieście pod względem długości w procentach

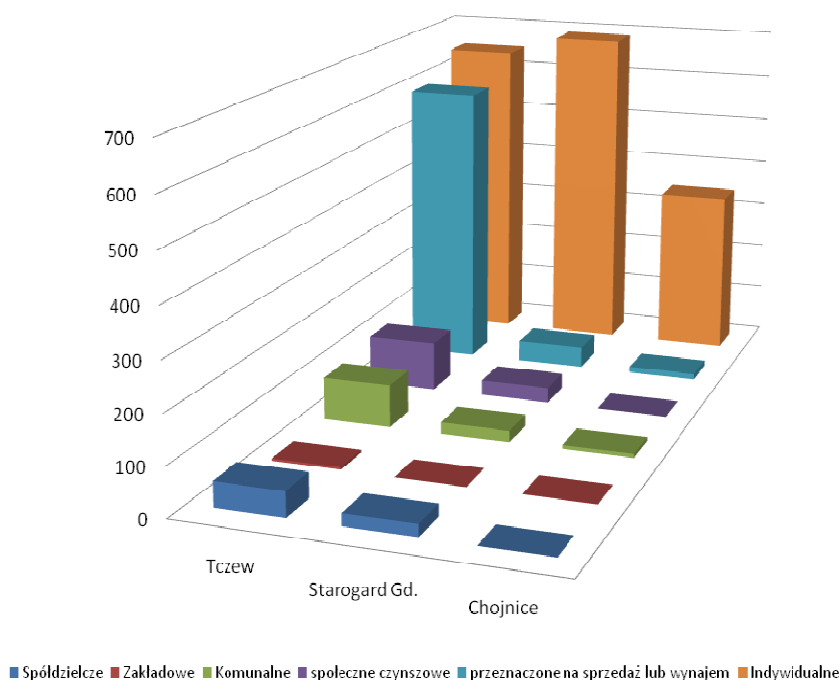
Istniejąca sieć drogowa Starogardu Gdańskiego czyni z tego miasta węzeł komunikacyjny, leżący na trasie drogi krajowej nr 22 oraz wojewódzkiej nr 222 Gdańsk-Skórcz. Z drogi wojewódzkiej nr 222 Starogard Gdański skomunikowany jest poprzez drogę wojewódzką nr 229 z drogą krajową nr 1, a w przyszłości z Autostradą A-1.

Miasto połączone jest linią kolejową z Tczewem, Gdańskiem, Chojnicami i Gorzowem Wielkopolskim. Istniejący układ drogowy w Starogardzie Gdańskim wymaga rozbudowy i modernizacji, poprzez budowę bezkolizyjnych połączeń drogowych oraz systemu obwodnic wewnętrznych wyprowadzających ruch z centrum miasta.

2.3.2. Mieszkalnictwo

W celu zobrazowania zjawiska mieszkalnictwa w Starogardzie Gdańskim dokonano jego porównania do stanu występującego w Tczewie oraz Chojnicach. Wyboru tych miast dokonano ze względu na ich podobieństwo do Starogardu Gd., tj.: liczba mieszkańców, bliskość położenia Tczewa, podobną strukturę społeczną oraz gospodarczą.

Ilość oddanych mieszkań ogółem w latach 2000 - 2006

Z przedstawionego powyżej wykresu wynika, że prawie w każdym rodzaju budownictwa mieszkaniowego Tczew góruje nad Starogardem Gdańskim. Chojnice natomiast przedstawiają się w każdym aspekcie budownictwa mieszkaniowego znacznie gorzej od Tczewa i Starogardu Gd. Na przestrzeni lat od 2000 do 2006 w Tczewie oddano więcej mieszkań spółdzielczych, zakładowych, komunalnych, przeznaczonych na sprzedaż i wynajem niż w Starogardzie Gd. Jedynie w mieszkalnictwie indywidualnym Starogard Gd. ma niewielką przewagę nad Tczewem. Na uwagę zasługuje znaczna przewaga Tczewa, w ilości oddanych mieszkań na sprzedaż i wynajem (594) nad Starogardem Gd. (44) oraz Chojnicami (12). Powodu takiego stanu rzeczy należy doszukiwać w braku przygotowanych terenów w Starogardzie Gdańskim pod inwestycje mieszkaniowe.

2.4. Gospodarka

W celu zobrazowania stanu gospodarki Starogardu Gdańskiego dokonano jej porównania do gospodarki miast Tczewa i Chojnic, ze względu na ich podobną strukturę społeczną oraz wielkość. W analizie poddano badaniu podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON w roku 2005 r., podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON według wybranych sekcji w 2005 r. oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą według wybranych sekcji w 2005 r.

Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze regon w roku 2005 r.

ogółem	sektor		Z liczby ogółem					
	publiczne	prywatny	Spółki handlowe		Spółki cywilne	spółdzielnie	Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczna	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą
			Razem	W tym z udziałem kapitału zagranicznego				
Starogard Gdański								
4764 100 %	94 1, 97 %	4670 98,03 %	197 4,14 %	43 0,9 %	245 5,14 %	17 0,36 %	71 1,49 %	4062 85,26 %
Tczew								
5402 100 %	291 5,39 %	5111 94,61 %	327 6,05 %	80 1,48 %	344 6,37 %	32 0,59 %	79 1,46 %	4168 77,16 %
Chojnice								
3456 100 %	214 6,19 %	3242 93,81 %	131 3,79 %	19 0,55 %	208 6,02 %	13 0,38 %	79 2,29 %	2736 79,17 %

Źródło: Urząd Statystyczny w Gdańsku, Województwo Pomorskie: Podregiony, Powiaty, Gminy, Gdańsk 2006

Z podanych danych wynika, iż znamienitą większość podmiotów gospodarczych w Starogardzie Gdańskim stanowią podmioty prywatne, tj. 98,03 %. Wskaźnik ten jest prawie o 4 % wyższy niż w Tczewie i o prawie 5 % niż w Chojnicach, co świadczy pozytywnie o przedsiębiorczości mieszkańców miasta. Z ogółu podmiotów gospodarczych 85,26 % stanowią podmioty prowadzone przez osoby fizyczne. W tym zakresie Tczew i Chojnice wypadają gorzej gdzie odpowiednio 77,16 % i 79,17 % podmiotów gospodarczych to podmioty prowadzone przez osoby fizyczne.

Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze regon według wybranych sekcji w 2005 r.

Ogółem	W tym								
	Rolnictwo, łowiectwo, i leśnictwo	Przemysł		budownictwo	Handel i naprawy	Hotele i restauracje	Transport, gospodarka magazynowa i łączność	Pośrednictwo finansowe	Obsługa nierucho mości i firm
		razem	W tym przetwórstwo przemysłowe						
Starogard Gdański									
4764 100 %	38 0,8 %	472 9,91 %	468 9,82 %	515 10,81 %	1924 40,39 %	104 2,18 %	332 6,97 %	215 4,51 %	526 11,04 %
Tczew									
5402 100 %	35 0,65 %	737 13,64 %	727 13,46 %	605 11,2 %	1615 29,9 %	129 2,39 %	309 5,72 %	230 4,26 %	1040 19,25 %
Chojnice									
3456 100 %	34 0,98 %	369 10,68 %	362 10,47 %	331 9,58 %	1128 32,64 %	80 2,31 %	231 6,68 %	116 3,36 %	572 16,55 %

Źródło: Urząd Statystyczny w Gdańsku, Województwo Pomorskie: Podregiony, Powiaty, Gminy, Gdańsk 2006

Z zamieszczonych w powyższej tabeli danych wynika, iż w Starogardzie Gdańskim działalność podmiotów gospodarczych skupia się w głównej mierze w sekcji handlu i napraw (co stanowi aż 40,39 % ogółu), następnie obsłudze nieruchomości (11,04 %), budownictwie (10,81 %) oraz przemyśle (9,91 %). W tym obszarze analizy Tczew wypada znacznie lepiej, gdyż działalność gospodarcza podmiotów gospodarki narodowej jest bardziej zrównoważona. W Tczewie działalność w sekcji handlu i napraw stanowi 29,9 % ogółu, a działalność w sekcji przemysłowej wynosi 13,64 % czyli prawie o 4 % więcej niż w Starogardzie. Nawet mniejsze Chojnice mogą pochwalić się większym zaangażowaniem podmiotów gospodarczych w sekcjach przemysłu, obsługi nieruchomości oraz transportu, gospodarki magazynowej i łączności niż Starogard Gdański. Choć działalność podmiotów gospodarki narodowej w Chojnicach skupia się w większości w zakresie handlu i napraw (32,64 %), to jednak nie jest ona tak znacząca jak w przypadku Starogardu Gd. (40,39 %).

Na podstawie przedstawionego powyżej porównania Starogardu Gdańskiego do Tczewa i Chojnic można stwierdzić, że Starogard Gd. wyróżnia się szczególnie dużym skupieniem działalności gospodarczej podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON, w sekcji „handlu i napraw”, przy jednoczesnym zmarginalizowaniu innych sekcji w porównaniu do Tczewa i Chojnic tj. szczególnie w obsłudze nieruchomości i firm oraz w sekcjach przemysłowych. Wniosek ten nabiera szczególnego znaczenia, gdy weźmie się pod względ profil gospodarczy Starogardu Gdańskiego przed przemianami ustrojowo-gospodarczymi, kiedy to Starogard Gd. był prężnie rozwijającym się ośrodkiem przemysłowym

w regionie, w którym działalność podmiotów gospodarczych skupiała się w głównej mierze w sektorze przemysłowym.

Tak skrajnej zmiany profilu gospodarczego miasta można dopatrywać się w źle przeprowadzonych procesach prywatyzacyjnych dużych przedsiębiorstw przemysłowych w mieście w skutek czego większość z nich upadła.

Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą według wybranych sekcji w 2005 r.

Ogółem	W tym						
	Przetwórstwo przemysłowe	Budownictwo	Handel i naprawy	Hotele i restauracje	Transport, gospodarka magazynowa i łączność	Pośrednictwo finansowe	Obsługa nieruchomości i firm
Starogard Gdański							
4062 100 %	395 9,72 %	468 11,52 %	1722 42,52 %	87 2,14 %	316 7,78 %	201 4,95 %	438 10,78 %
Tczew							
4168 100 %	576 13,82 %	517 12,4 %	1356 32,53 %	108 2,59 %	282 6,77 %	222 5,33 %	635 15,24 %
Chojnice							
2736 100 %	294 10,75 %	331 12,10 %	977 35,71 %	64 2,34 %	209 7,64 %	111 4,06 %	366 13,38 %

Źródło: Urząd Statystyczny w Gdańsku, Województwo Pomorskie: Podregiony, Powiaty, Gminy, Gdańsk 2006

Z analizy danych dotyczących osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w wybranych sekcjach wynika, że działalność gospodarcza wśród osób fizycznych w Starogardzie Gdańskim w głównej mierze skupia się w sekcji handlu i napraw co stanowi 42,52 % ogółu osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. W następnej kolejności działalność gospodarcza wśród osób fizycznych skupia się w sekcji budownictwa (11,52 %), obsługi nieruchomości i firm (10,78 %) oraz w przetwórstwie przemysłowym (9, 72 %). W Tczewie i Chojnicach znacznie mniej osób fizycznych prowadzi działalność gospodarczą w sekcji handlu i napraw, bo tylko odpowiednio 32,53 % i 35,71 % ogółu. Jak już wspomniano w poprzedniej analizie rynek działalności podmiotów gospodarczych w Tczewie i Chojnicach jest bardziej zrównoważony. Znacznie więcej osób fizycznych prowadzi tam działalność w sekcji przetwórstwa przemysłowego, budownictwa, obsługi nieruchomości i firm oraz pośrednictwa finansowego.

2.4.1 Działalność produkcyjna i usługowa

Struktura podmiotów wg prawnej formy działalności (liczba)

Forma prawna działalności	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Przedsiębiorstwa państwowe	4	3	3	3	3	3	1	1	1
Spółki handlowe	134	140	157	165	176	183	189	240	208
Spółki cywilne	204	233	256	246	238	242	-	245	-
Spółdzielnie	18	18	17	17	17	17	17	17	17
Inne (fundacje, stowarzyszenia)	21	23	47	55	50	55	68	71	83
Ogółem podmioty gospodarki narodowej	2.907	3.315	3.700	3.971	4.168	4.367	4.542	4.764	5.070
Zakłady osób fizycznych	2.445	2.806	3.111	3.339	3.258	3.723	3.868	4.062	4.237

źródło: Główny Urząd Statystyczny, <http://www.stat.gov.pl/bdr/bdrap.strona.indeks>

W Starogardzie Gdańskim działa kilka dużych zakładów przemysłowych. W ostatnich 5 latach nastąpił wzrost liczby spółek cywilnych, fundacji, stowarzyszeń oraz zakładów osób fizyczny. Wzrost obserwuje się w większości gałęziach handlu i usług. W mieście dominują zakłady osób fizycznych. Firmy przez nie prowadzone są zazwyczaj słabe kapitałowo i zatrudniają przeważnie do 5 osób. Są ukierunkowane na proste formy działalności. Według prawnej formy własności dominuje sektor prywatny – zakłady osób fizycznych, spółki cywilne oraz spółki handlowe.

2.4.2. Zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej

Zmiany w miejskim rejestrze podmiotów

Liczba przedsiębiorców (osób fizycznych)	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Nowo rejestrowani	507	514	540	430	425	788	322	364	395	380	377
Wykreślani	398	334	338	405	369	596	343	394	465	469	492
Zarejestrowanych	2.557	2.737	2939	2.964	3020	3.212	3.191	3.161	3.091	3.002	2.887

źródło: Urząd Miejski w Starogardzie Gdańskim – kwiecień 2006

2.5. Zaopatrzenie miasta w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe

2.5.1. Źródła ciepła, udział odbiorców w strukturze zużycia energii cieplnej.

System ciepłowniczy miasta oparty jest w części południowej Starogardu Gd. na dwóch wydzielonych sieciach ciepłowniczych z **Kotłowni Rejonowej „Południe”** przy ul. Pomorskiej 26 o mocy zainstalowanej 58,15 MW i **EC „Polpharma”** przy ul. Jabłowskiej i mocy zainstalowanej 120,4 MW. Oba źródła ciepła mają moce cieplne niewykorzystane: EC - ok. 70 MW w parze i wodzie gorącej i kotłownia rejonowa ok. 21 MW. W części północnej istnieje 10 systemów sieciowych w oparciu o źródła ciepła osiedlowe i 20 kotłowni osiedlowych i lokalnych rozproszonych na paliwa stałe, olejowe, które mają być włączone do miejskiej sieci ciepłowniczej poprzez budowę planowanej magistrali ciepłowniczej „Północ”. Właścicielem źródeł ciepła i sieci komunalnych jest **Zakład Energetyki Ciepłej „STAR-PEC” Spółka z o.o.** (spółka gminy miejskiej).

Produkcja ciepła w mieście:

- wg rodzajów paliwa

według rodzajów paliwa	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
paliwa stałe	80,30%	80,10%	79,90%	70,10%	66,70%	67,90%	67,10%
gaz ziemny	12,40%	16,90%	17,40%	27,10%	30,40%	30,20%	31,30%
olej opałowy	4,60%	2,50%	2,20%	2,20%	2,20%	1,2%	0,80%
pozostałe	2,70%	0,50%	0,50%	0,60%	0,70%	0,70%	0,80%

Źródło: Zakład Energetyki Ciepłej Star-Pec w Starogardzie Gdańskim – maj 2007 r.

- wg produkcji ciepła dla potrzeb c.o., went. i c.w.u. w mieście wg wielkości produkcji.

według producentów	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Elektrociepłownia Starogard Sp. z o.o.	32,7%	31,1%	38,0%	38,1%	37,4%	36,8%	36,7%
ZEC „Star-Pec” Sp. z o.o.	18,3%	20,4%	22,3%	23,8%	29,5%	29,7%	30,8%
źródła rozproszone, w tym:							
- kotłownie powyżej 0,5 MW	23,0%	19,0%	16,8%	16,0%	13,6%	14,1%	14,0%
- kotłownie poniżej 0,5 MW	26,0%	29,5%	22,9%	22,1%	19,5%	19,3%	18,5%

Źródło: Zakład Energetyki Ciepłej Star-Pec w Starogardzie Gdańskim – maj 2007 r.

2.5.2. Zaopatrzenie miasta w energię elektryczną.

GPZ „Starogard Gd.” (Główny Punkt Zasilania) był do niedawna jedynym punktem zasilającym miasto i okolice. Następowo tam duże skoncentrowanie mocy. Wybudowany GPZ „Skarszewy” znacznie odciążał istniejący GPZ Starogard Gd. i zwiększył pewność zasilania terenu. Główny rozwój sieci elektroenergetycznej jest skorelowany z rozwojem miasta. Eksploatacją zajmuje się POZG Gdańsk Zakład Starogard Gd.

	J. m.	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Energia elektryczna w gospodarstwach domowych w miastach							
odbiorcy energii elektrycznej na niskim napięciu	szt	15 691	16 305	16 412	16 527	16 560	16 781
zużycie energii elektrycznej na niskim napięciu	MW*h	28 349	30 739	29 588	30 171	29 073	30 863
Zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych							
na 1 mieszkańca	kW*h	-	-	603,6	619,0	600,0	638,6
na 1 korzystającego / odbiorcę	kW*h	-	-	1 802,8	1 825,6	1 755,6	1 839,2

źródło: Główny Urząd Statystyczny, <http://www.stat.gov.pl/bdr/bdrap.strona.indeks>

2.5.3. Zaopatrzenie miasta w gaz

	J. m.	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Sieć gazowa							
długość czynnej sieci ogółem	km	-	-	-	106,7	105,8	114,1
długość czynnej sieci przesyłowej	km	-	-	-	2,0	2,0	2,0
długość czynnej sieci rozdzielczej	km	110,7	-	-	104,7	103,8	112,1
długość czynnej sieci rozdzielczej	m	-	113 060	106 599	-	-	-
czynne połączenia do budynków mieszkalnych	szt	3 253	3 391	3 152	3 192	3 246	3 334
odbiorcy gazu	gosp.dom.	13 241	11 494	11 532	13 202	-	13 580
odbiorcy gazu w tys.	gosp.dom.	-	-	-	-	13,3	-
odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	gosp.dom.	-	-	2 907	-	-	3 018
odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem w tys.	gosp.dom.	-	-	-	-	2,9	-
odbiorcy gazu w miastach	gosp.dom.	-	-	11 532	13 202	-	13 580
odbiorcy gazu w miastach w tys.	gosp.dom.	-	-	-	-	13,3	-

zużycie gazu w tys. m ³	tys.m ³	6 809,00	7 169,00	6 666,00	-	-	5 848,70
zużycie gazu w hm ³	hm ³	-	-	-	6,30	5,70	-
zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań w tys. m ³	tys.m ³	-	-	3 208,0	-	-	3 532,5
zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań w hm ³	hm ³	-	-	-	-	2,2	-
ludność korzystająca z sieci gazowej	osoba	-	-	-	41 673	38 750	38 640
Korzystający z instalacji w miastach w % ogółu ludności miast							
Gaz	%	-	-	-	85,8	80,2	80,1
Sieć rozdzielcza na 100 km²							
sieć gazowa	km	-	-	421,8	414,3	410,8	443,6
Zużycie gazu w gospodarstwach domowych							
na 1 mieszkańca	m ³	-	-	136,0	129,3	117,6	121,0
na 1 korzystającego / odbiorcę	m ³	-	-	578,0	477,2	428,6	430,7

źródło: Główny Urząd Statystyczny, <http://www.stat.gov.pl/bdr/bdrap.strona.indeks>

Z przedstawionych danych wynika, że zużycie gazu w okresie badanym początkowo zaczyna spadać z poziomu 136 m³ na 1 mieszkańca w 2002 roku do poziomu 117,6 m³ w 2004 roku, by w 2005 roku nastąpił jego wzrost do 121,0 m³ na jednego mieszkańca. Podejmując próbę wyciągnięcia wniosków z analizowanych danych należy pamiętać, że zużycie gazu zależy w dużej mierze od warunków pogodowych w danym roku, konstrukcji budynków ogrzewanych tym paliwem oraz ilości mieszkańców na badanym terenie. Zmniejszający się poziom zużycia gazu między rokiem 2002 a 2004 wynika między innymi ze zmniejszającej się liczby mieszkańców miasta. Nie bez znaczenia jest również ogólna tendencja ocieplania budynków w budownictwie – co w bezpośredni sposób wpływa na zmniejszenie się zużycia gazu wykorzystywanego jako paliwo do ogrzewania domostw. Wzrost zużycia gazu w 2005 roku spowodowany był najprawdopodobniej warunkami pogodowymi – bardzo długą i mroźną zimą.

Przewidywane kierunki rozwoju sieci gazowej na obszarze miasta to głównie tereny zabudowy domków jednorodzinnych.

W celu zapewnienia racjonalizacji kosztów związanych z ciepłownictwem oraz proekologicznego jego charakteru przewiduje się konwersję kotłów z paliw stałych na gazowe. Aby tego dokonać konieczne będzie doprowadzenie sieci średniego ciśnienia i rozwiązanie układu rozdzielczego stacji i sieci.

2.6. Gospodarka wodno- ściekowa

2.6.1. Zaspokajanie w wodę – infrastruktura techniczna.

	J. m.	2005	2006
URZĄDZENIA SIECIOWE - wodociągi			
długość czynnej sieci rozdzielczej	km	86,7	86,7
długość czynnej sieci rozdzielczej stanowiącej własność gminy	km	0	0
długość czynnej sieci rozdzielczej stanowiącej własność gminy, eksploatowanej przez jednostki gospodarki komunalnej	km	0	0
połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt	3 458	3 530
woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam3	1 390,8	1 356,9
ludność korzystająca z sieci wodociągowej w miastach	osoba	46 052	45 867
ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	46 052	45 867
Korzystający z instalacji w miastach w % ogółu ludności miast	%	95,5	95,5
Sieć rozdzielcza na 100 km ²	km	343,1	343,0
Zużycie wody w gospodarstwach domowych - woda z wodociągów			
na 1 mieszkańca	m ³	28,8	28,3
na 1 korzystającego / odbiorcę	m ³	30,2	29,6

źródło: Główny Urząd Statystyczny, <http://www.stat.gov.pl/bdr/bdrap.strona.indeks>

Z przedstawionych danych zawartych w powyższej tabeli wynika, że 95,5 % mieszkańców Starogardu Gdańskiego korzysta z instalacji wodociągowej. Wskazuje to, iż nadal 4,5 % mieszkańców miasta jest pozbawionych bieżącej wody. Wynik ten jest również niepokojący w porównaniu z danymi z województwa, w którym 97,4 % mieszkańców miast jest podłączonych do miejskiej instalacji wodociągowej.

2.6.2. Gospodarka ściekowa

Na terenie Starogardu Gdańskiego działają dwa systemy kanalizacyjne: grawitacyjny i tłoczny połączony z dziesięcioma przepompowniami usytuowanymi na terenie miasta. Ścieki do oczyszczalni ścieków doprowadzane są poprzez sieć kanalizacji sanitarnej i ogólnospławnej. Systemem odprowadzania ścieków poprzez sieć kanalizacji objęto 93% terenów miejskich.

Oczyszczalnia Ścieków Starogard Gdański:

- użytkownik: Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji STAR WiK Sp. z o.o.
- % ogólnej ilości cieków oczyszczanych z powiatu: 84,18%
- przepustowość 16 000 [m³/dobę]

- obciążenie [RLM] 70 000
- rzeczywista ilość ścieków wpływająca śr. 10220 (w r. 2003 8789 [m³/dobę])
- sposoby oczyszczania: chemiczny, biologiczny, mechaniczny
- % redukcji ładunku: BZT5 97,8, CHZT 91,8, fosfor 90,4, azot og 80,9, zawiesina 96,9
- odbiornik: rzeka Wierzyca
- ilość wytworzonych osadów ściekowych 1230 tsm/rok
- sposób zagospodarowania osadów: kompostowanie i przyrodnicze wykorzystanie

	J. m.	2005	2006
URZĄDZENIA SIECIOWE - kanalizacja			
długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	77,6	78,2
połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt	1 627	1 712
ścieki odprowadzone	dam3/r.	2 157,0	2 112,3
ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej w miastach	osoba	41 894	41 761
Korzystający z instalacji w miastach w % ogółu ludności miast	%	86,9	87,0
Sieć rozdzielcza na 100 km ² - kanalizacyjna	km	307,1	309,3

źródło: Główny Urząd Statystyczny, <http://www.stat.gov.pl/bdr/bdrap.strona.indeks>

Z danych zawartych w tabeli wynika, że w 2006 roku 87 % mieszkańców miasta korzystało z miejskiej instalacji kanalizacyjnej. Co oznacza, że 13 % mieszkańców było jej pozbawione. Aby to zobrazować wystarczy podać wynik województwa, w którym to 92,5 % mieszkańców miast w badanym okresie było podłączonych do miejskiej sieci kanalizacyjnej.

2.6.3. Zasoby wód i ich jakość

Źródła zaopatrywania w wodę w mieście, procent mieszkańców korzystających z tych źródeł²:

Woda dla miasta dostarczana jest z dwóch ujęć wodnych „Południe” i „Wierzyca”. Ujęcia te dostarczają wodę z tzw. czwartorzędowego poziomu wodonośnego. Ujęcie wody „Wierzyca” składa się z ośmiu wierconych studni, które zgodnie z pozwoleniem wodno-prawnym mogą dostarczać wodę w ilości do 360 m³/h. Stacja uzdatniania wody „Wierzyca” po modernizacji uzdatnia wodę w ilości max.200 m³/h. Natomiast ujęcie wody „Południe” składa się z 21 wierconych studni, mogących zgodnie z pozwoleniem wodno-prawnym dostarczać wodę w

ilości do 450 m³/h. Na Stacji uzdatniania „ Południe” w 2006 roku przeprowadzono pierwszy etap modernizacji.

Uzdatnianie wody w miejskim systemie wodociągowym polega na: napowietrzaniu, odpowietrzaniu, odżelazianiu i odmanganianiu wody. Dzięki tym wszystkim procesom woda przekazywana odbiorcom odpowiada wszelkim normom, wyznaczonym przez instytucje określające poziom zanieczyszczeń i związków zawartych w wodzie.

Woda z obu ujęć dostarczana jest mieszkańcom miasta oraz do części mieszkańców sąsiadującej gminy wiejskiej. Długość sieci magistralnej wynosi 13,2 km, natomiast sieć rozdzielcza ma długość 83,7 km, a podłączenia do poszczególnych odbiorców przekraczają łącznie 50,4 km. Średnice rurociągów, którymi przesyłana jest woda do 98% mieszkań na terenie miasta, wahają się w przedziale od 80 do 600 mm.

Uszczegółowienie:

- o ujęcia komunalne - wody podziemne
- o Miasto Starogard Gdański: 2 ujęcia (Wierzyca - 8 studni, Południe - 21 studni) - 98%
- o ujęcia przemysłowe - wody podziemne:
- o Miasto Starogard Gdański - ujęcia własne: Polpharma, Szpital Kocborowo, Zakłady Obuwnicze "Neptun", Famos, Stado Ogierów
- o ujęcia przemysłowe- wody powierzchniowe
- o Miasto Starogard Gdański: Polpharma z Wierzycy, Polmos z Wierzycy

Jakość wody pitnej - [% wody spełniającej normy] w zakresie:

- parametrów fizykochemicznych - 100%
- parametrów bakteriologicznych - 100%

2.7. Gospodarka odpadami

2.7.1. Składowiska odpadów

Gospodarką odpadami komunalnymi miasta zajmuje się Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych STARKOM, które jest kapitałową spółką z ograniczoną odpowiedzialnością. Spółka powstała z przekształcenia przedsiębiorstwa komunalnego. Jej właścicielem jest Gmina Miejska Starogard

² <http://www.infoeko.pomorskie.pl>, dane z 2004 roku.

Gdański posiadająca 100% udziałów. PUK "STARKOM" jest zarządcą wysypiska miejskiego odpadów komunalnych, które zlokalizowane jest poza terenem miasta Starogard Gd. w miejscowości Linowiec. Ilość odpadów przyjmowanych na wysypisko w ostatnich latach systematycznie wzrasta. Wśród dostarczanych odpadów dominują odpady gospodarczo - bytowe (pochodzące w szczególności z gospodarstw domowych oraz obiektów socjalnych zakładów usługowo - przemysłowych); odpady przemysłowe o charakterze zbliżonym do odpadów komunalnych; gruz budowlany i ziemia z wykopów; żużel, popiół z lokalnych kotłowni; odpady wielkogabarytowe - w postaci starych przedmiotów użytku trwałego.

Wysypisko odpadów komunalnych w Linowcu zostało założone w 1973 r. Mieści się na powierzchni 15,41 ha, dysponuje pojemnością 1 145,0 tys m³ i obsługuje około 65 tys. mieszkańców miasta i gminy. W 2006 roku możliwości wysypiska zostały wykorzystane w 85 %. W chwili obecnej trwają przygotowania do budowy **Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych Stary Las**, który ma w przyszłości zastąpić w znacznym stopniu już wyeksploatowane Wysypisko odpadów komunalnych w Linowcu.

	J. m.	2002	2003	2004	2005
ODPADY WYTWORZONE I NAGROMADZONE					
Zakłady wytwarzające odpady					
ogółem	ob.	4	4	5	6
Odpady wytworzone w ciągu roku					
ogółem	tys.t/r	13,8	15,6	16,1	21,8
poddane odzyskowi	tys.t/r	12,6	14,9	14,4	20,8
unieszkodliwione razem	tys.t/r	0,6	0,7	1,7	1,0
unieszkodliwione termicznie	tys.t/r	0,3	0,4	0,4	0,2
unieszkodliwione kompostowane	tys.t/r	0	0	0	0
składowane na składowiskach własnych i innych	tys.t/r	0,2	0,2	1,1	0,6
unieszkodliwione w inny sposób	tys.t/r	0,1	0,1	0,2	0,2
magazynowane czasowo	tys.t/r	0,6	0	0	0
Powierzchnia składowania odpadów					
nie zrekultywowana	ha	0	0	0	0
Odpady dotychczas składowane (nagromadzone) na składowiskach własnych					
ogółem	tys.t	0	0	0	0

źródło: Główny Urząd Statystyczny, <http://www.stat.gov.pl/bdr/bdrap.strona.indeks>

	J. m.	2002	2003	2004	2005
ODPADY KOMUNALNE					
Zmieszane odpady zebrane w ciągu roku					
ogółem	t	-	-	-	12 835,0
z gospodarstw domowych	t	-	-	-	10 091,0
odpady zdeponowane na składowiskach w % zebranych	%	-	-	-	100,0

źródło: Główny Urząd Statystyczny, <http://www.stat.gov.pl/bdr/bdrap.strona.indeks>

2.7.2. System odbioru odpadów

- o odbiór przez upoważnioną firmę, wywóz na składowisko komunalne
- o zbiórka odpadów surowcowych: szkło, plastik
- o zbiórka odpadów niebezpiecznych w celu przetwarzania w wyspecjalizowanych zakładach

2.8. Społeczność lokalna

2.8.1. Jakość życia mieszkańców

2.8.1.1. Edukacja

Miejskie jednostki oświatowe

Lp.	Nazwa jednostki/Skrót nazwy	Adres siedziby
1	Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 1 / PSP 1	ul. Zblewska 18
2	Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 2 / PSP 2	ul. Sobieskiego 6A
3	Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 3 / PSP 3	ul. Wybickiego 17
4	Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 4 / PSP 4	Al. Jana Pawła II 4
5	Publiczne Gimnazjum Nr 1 / PG 1	Al. Jana Pawła II 10
6	Publiczne Gimnazjum Nr 2 / PG 2	ul. Traugutta 2
7	Publiczne Gimnazjum Nr 3/ PG 3	ul. 2 Pułku Szwoleżerów Rokitniańskich 4
8	Zespół Szkół Publicznych / ZSP, w tym: Publiczne Gimnazjum Nr 4 / PG 4 Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 6 / PSP 6	ul. Bp. Dominika 32
9	Miejskie Przedszkole Publiczne Nr 2 / MPP 2	Al. Jana Pawła II 7
10	Miejskie Przedszkole Publiczne Nr 3 / MPP 3	Al. Wojska Polskiego 8 B
11	Miejskie Przedszkole Publiczne Nr 4 / MPP 4	ul. Reymonta 7
12	Miejskie Przedszkole Publiczne Nr 5 / MPP 5	Al. Jana Pawła II 8
13	Miejskie Przedszkole Publiczne Nr 6 / MPP 6	Al. Jana Pawła II 5
14	Miejskie Przedszkole Publiczne Nr 8 / MPP 8	Osiedle Konstytucji 3 Maja 15
15	Miejskie Przedszkole Publiczne Nr 10 / MPP 10	Osiedle 60 - lecia ONP 8
16	Miejski Zespół Obsługi Przedszkoli i Placówek Oświatowych	ul. Sikorskiego 26

Do szkół przydzielone są obwody, które określone są uchwałami Rady Miejskiej Starogardu Gdańskiego

z 1999 r. z późn. zm.

Obejmują one, oprócz dzieci zamieszkałych w Starogardzie Gdańskim, również dzieci zamieszkałe

w niektórych sołectwach Gminy Wiejskiej Starogard Gdański, tj. Nową Wieś, Stary Las, Kolincz, Owidz, Krąg, Janowo, Koteże, Żabno, Linowiec.

Ścieżka edukacyjna:

- a) Absolwent PSP 1 kontynuuje naukę w PG 3,
- b) Absolwent PSP 2 kontynuuje naukę w PG 2
- c) Absolwent PSP 3 kontynuuje naukę w PG 2,
- d) Absolwent PSP 4 kontynuuje naukę w PG 1.

Podstawowe informacje statystyczne:

- a) szkoły podstawowe – 3.632 uczniów w 150 oddziałach; średnia uczniów w oddziale wynosi 24,21,
- b) gimnazja – 2.220 uczniów w 83 oddziałach; średnia uczniów w oddziale wynosi 26,75,
- c) średni miesięczny koszt prowadzenia zajęć dydaktycznych dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjów wynosi w 2007 r. 415 zł w przeliczeniu na jednego ucznia (w obliczeniach nie brano pod uwagę wydatków majątkowych szkół),
- d) subwencja oświatowa pokrywa 74% w/w kosztów, tj. 307 zł,
- e) przedszkola – 1.120 wychowanków w 46 oddziałach; średnia wychowanków w oddziale wynosi 25,45,
- f) przedszkola – 53% wychowanków przedszkola stanowią dzieci realizujące obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego,
- g) przedszkola – 28% dzieci w wieku 3-5 lat zameldowanych w Starogardzie uczęszcza do MPP.

2.8.1.2. Kultura, sport, rekreacja

Kultura

Starogard Gdański jako stolica Kociewia jest głównym ośrodkiem życia kulturalno-artystycznego tego regionu. Na terenie miasta funkcjonują 3 samorządowe instytucje kultury:

Starogardzkie Centrum Kultury jako instytucja pełniąca rolę propagatora kultury w mieście skupia swoją działalność na integrowaniu środowiska poprzez stworzenie możliwości uczestnictwa mieszkańców miasta w różnych formach kulturotwórczych, integrowaniu grup o wspólnych zainteresowaniach, na prowadzeniu działalności edukacyjnej, współpracy z innymi ośrodkami kultury, stowarzyszeniami, organizacjami oraz na prowadzeniu działalności komercyjnej niezbędnej do utrzymania SCK.

Działalność kulturalna Starogardzkiego Centrum Kultury prowadzona jest poprzez działalność ośrodków tematycznych: muzycznego, plastycznego, choreografii i tańca, edukacji i zespołów zainteresowań, organizacji imprez oraz kina "Sokół".

Starogardzkie Centrum Kultury w 2007 r. było organizatorem wielu imprez o charakterze regionalnym, wojewódzkim i ogólnopolskim, niektóre z nich organizowane są cyklicznie.

Muzeum Ziemi Kociewskiej powstało decyzją Ministra Kultury i Sztuki z dnia 10 września 1980 roku na bazie Stacji Upowszechniania Wiedzy o Regionie. Muzeum funkcjonuje w kompleksie budynków obejmującym zabytkowe baszty: Narożną i Gdańską oraz budynek główny, który oddano do użytku we wrześniu 2001 r. a swoją architekturą ciekawie wkomponowany został w staromiejską zabudowę Rynku i średniowiecznych elementów obronnych miasta.

Aktualnie zbiory Muzeum liczą ponad 1.600 pozycji pamiątek - zabytków i ponad 2.000 zbiorów o charakterze uzupełniającym; biblioteka muzealna liczy około 1.500 egzemplarzy wydawniczych w tym czasopisma regionalne, historyczne i etnograficzne. Na szczególną uwagę zasługują pamiątki po 2 Pułku Szwoleżerów Rokitniańskich (umundurowanie, broń, archiwalia i zdjęcia), Kurkowym Bractwie Strzeleckim (kolekcja orderów, broń, archiwalia) oraz zbiór dokumentów dotyczących działalności na terenie Kociewia Tajnej Organizacji Wojskowej „Gryf

Pomorski". Interesujące są zbiory etnograficzne obejmujące charakterystyczne dla Kociewia rzemieślnicze wyroby tkackie, garncarskie, kowalskie. Godne uwagi są również zbiory sztuki ludowej i kolekcja kociewskich strojów ludowych z XIX i XX wieku. Zbiory eksponowane są na trzech wystawach stałych: dwie mają charakter historyczny, trzecia to wystawa etnograficzna oraz na tematycznych wystawach czasowych.

Miejska Biblioteka Publiczna w Starogardzie Gdańskim utworzona została 1 kwietnia 1946 roku. Działalność rozpoczęła z 554 woluminami, które zdołano zgromadzić dzięki zbiorce książek przy udziale młodzieży szkolnej i harcerzy. Książki pochodziły z przedwojennych ocalałych zbiorów Towarzystwa Czytelni Ludowych, bibliotek fabrycznych, szkolnych i prywatnych.

W trosce o stworzenie możliwie najlepszych warunków pracy dla czytelników korzystających ze zbiorów bibliotecznych, w latach 1984-1985 przeprowadzono remont kapitalny czytelnicy, która otrzymała estetyczny wystrój i ciekawie zaprojektowane wyposażenie z galerią i dwupoziomowym ciągiem regałów. Dobrze zaopatrzony księgozbiór, wybór czasopism i spokój tworzą właściwe warunki pracy.

Obecnie do dyspozycji czytelników są: **Biblioteka Główna oraz 3 filie**. Ogółem w MBP znajduje się ok. 102.000 książek, z czego czytelnia posiada ponad ok. 23.000 woluminów. Bogaty księgozbiór jest systematycznie uzupełniany. Zawiera m.in.:

- wydawnictwa encyklopedyczne,
- słowniki o charakterze ogólnym jak i dotyczącym różnych dziedzin wiedzy, monografie i kompendia z zakresu literatury, historii, geografii, nauk społecznych i innych dziedzin.

Sport

Baza sportowo- rekreacyjna

Stan infrastruktury jest jednym z najważniejszych czynników stwarzających możliwości rozwoju sportu i rekreacji.

Baza sportowa w obiektach oświatowych, których organem prowadzącym jest Gmina Miejska Starogard Gdański, kształtuje się następująco:

Miejsca aktywizacji sportowej	Objekt
hala sportowa o wymiarach 720 m ²	PSP 1
pływalnia o wymiarach 25 m x 12,5 m	PSP 1
Korty tenisowe	PSP 1
sala gimnastyczna o wymiarach 198 m ²	PSP 3
sala gimnastyczna o wymiarach 162 m ²	PSP 4
sala gimnastyczna o wymiarach 288 m ²	ZSP
sala gimnastyczna o wymiarach 180 m ²	PG 1
sale gimnastyczne o wymiarach 400m ² i 135 m ²	PG 2
sale gimnastyczne o wymiarach 205 m ² i 464 m ²	PG 3

Współpraca szkół ze stowarzyszeniami kultury fizycznej realizowana jest poprzez nieodpłatne udostępnianie bazy sportowej szkół:

- do godz. 17.00 – na realizację zajęć kultury fizycznej dzieci i młodzieży danej szkoły,
- w godz. 17.00-20.00 dla stowarzyszeń kultury fizycznej na realizację zadań Gminy Miejskiej w zakresie sportu dzieci i młodzieży.

Starogardzkie kluby sportowe prowadzą swoją działalność również w oparciu o obiekty Ośrodka Sportu i Rekreacji, którymi są:

- Hala sportowa o wymiarach 38 x 54 m,
- Boisko główne z bieżnią o wymiarach 102 x 66,
- Boisko treningowe do piłki nożnej o nawierzchni z trawy syntetycznej o wymiarach 48 x 90 m,
- Boiska wielofunkcyjne o wymiarach 35 x 63 m z olinowaniem do piłki ręcznej, koszykówki

o nawierzchni akrylowej z rampą,

- Lodowiskiem sezonowe o wymiarach 16,5 x 30 m,
- 2 korty do gry w tenisa ziemnego o nawierzchni z mączki ceglanej o wymiarach 36 x 36.

Gmina Miejska wydierżawia na potrzeby szkolenia dzieci i młodzieży zrzeszonych w Starogardzkim Klubie Jeździeckim hipodrom przy ul. Skarszewskiej a także boisko przy ul. Harcerskiej dla dzieci i młodzieży z Klubu Piłkarskiego „Wierzyca”.

Działalność stowarzyszeń kultury fizycznej

Gmina Miejska współpracuje z 15 klubami sportowymi:

- Klub Sportowy „Agro – Kociewie”,
- Klub Sportowy „Beniaminek 03”,
- Uczniowski Klub Sportowy „Ósemka” przy PSP 1,
- Uczniowski Klub Sportowy „Libero” przy PSP 4,
- Uczniowski Klub Sportowy „Iron”,
- Uczniowski Klub Sportowy „Dziewiątka” przy ZSP
- Uczniowski Klub Sportowy „Dwójka” przy PG 2
- Starogardzki Klub Sportowy,
- Pomorskie Centrum Dalekowschodnich Sztuk i Sportów Walki,
- Klub Piłkarski „Wierzyca”,
- Starogardzki Ośrodek Jeździecki,
- Klub Jeździecki „Stado Ogierów”,
- Stowarzyszenie Sportowe Sekcji Akrobatyki Sportowej „Poziomka”,
- Kociwski Parafialny Klub Sportowy „Cor Cordium”,
- Klub Karate Tradycyjnego,

W starogardzkich klubach uprawia się piłkę nożną, siatkówkę, piłkę ręczną, koszykówkę, boks, kick-boxing, pływanie, lekko atletykę, akrobatykę sportową, jeździectwo, sztuki walki, armwrestling, zapasy, tenis stołowy, tenis ziemny, szachy.

Wyrazem rozwoju sportu rekreacyjnego, rozumianego jako systematyczne uprawianie określonej formy aktywności według ustalonych zasad z elementami współzawodnictwa, są ligi amatorskie.

W Starogardzie Gdańskim działają:

- Amatorska Liga Piłki Nożnej,
- Halowa Liga Piłki Nożnej,
- Amatorska Liga Koszykówki,
- Amatorska Liga Piłki Siatkowej.

2.8.1.3. Ochrona zdrowia

Na terenie miasta Starogard Gdański funkcjonuje 17 placówek, które zawarły umowy na 2007 r. z Pomorskim Oddziałem Wojewódzkim Narodowego Funduszu Zdrowia³:

I. publiczne zakłady opieki zdrowotnej:

- 1) Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia Lekarska ul. Hallera 21, dla którego organem założycielskim jest Gmina Miejska Starogard Gdański,
- 2) Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej – Przychodnia Leczenia Uzależnień ul. Chopina 9, dla którego organem założycielskim jest Gmina Miejska Starogard Gdański,
- 3) Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Starogardzkie Centrum Rehabilitacji ul. Hallera 21/1, dla którego organem założycielskim jest Gmina Miejska Starogard Gdański,
- 4) Specjalistyczny Szpital św. Jana ul. Dr. Józefa Balewskiego 1,

II. niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej:

- 1) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „POLMED” os. Kopernika 21,
- 2) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „MEDYK” ul. Juranda ze Spychowa 2,
- 3) MEDPHARMA Zakład Opieki Zdrowotnej S.A. Al. Jana Pawła II Nr 5,
- 4) Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych im. St. Kryzana ul. Skarszewska 7,
- 5) Grupowa Praktyka Lekarska Gabriela Zygmąńska-Pancerz, Tomasz Chabowski ul. Bohaterów Monte Cassino 10,
- 6) Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska Ewa Wiśniewska-Górska ul. Andersa 43,
- 7) Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska Katarzyna Machalica-Putrym ul. Pomorska

2A,

- 8) Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska Katarzyna Schultz Al. Jana Pawła II Nr 35A,
- 9) Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska Ryszard Wiśniewski ul. Andersa 43,
- 10) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej TK MEDICA ul. Dr. Józefa Balewskiego 1,
- 11) Specjalistyczny Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „SALUS” ul. Juranda ze Spychowa 2,
- 12) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „STARMED” ul. Juranda ze Spychowa 2B,
- 13) NZOZ Przychodnia Stomatologiczna „STOMADENT” S.C. R. Wiśniewski, E. Wiśniewska-Górska ul. Andersa 43.

2.8.1.4. Pomoc społeczna.

W Starogardzie Gdańskim jednostką miejską odpowiedzialną za wykonywanie zadań z zakresu pomocy społecznej jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Starogardzie Gdańskim z siedzibą przy Al. Jana Pawła II Nr 6 jest samodzielną jednostką budżetową Gminy Miejskiej Starogard Gdański będącą koordynatorem pomocy społecznej w mieście i realizuje podstawowe zadania własne gminy i zlecone z zakresu pomocy społecznej.

W strukturze MOPS funkcjonują 3 ośrodki wsparcia dziennego, którymi są:

- **Ośrodek Adaptacyjny przy Al. Jana Pawła II Nr 6** dla osób niepełnosprawnych intelektualnie i ruchowo po ukończeniu nauki szkolnej.
- **Środowiskowy Dom Samopomocy przy Al. Jana Pawła II Nr 5** dla osób niepełnosprawnych intelektualnie i ruchowo, które ukończyły naukę szkolną lub były zwolnione z obowiązku edukacji.
- **Dom Dziennego Pobytu przy ul. Pelplińskiej 3**, który świadczy usługi dla osób starszych

i chorych psychicznie wymagających wsparcia z powodu samotności, zmniejszonej sprawności psychoruchowej, złych nawyków mieszkaniowych, konfliktów rodzinnych.

2.8.1.5. Bezpieczeństwo i porządek publiczny

Nad bezpieczeństwem i porządkiem publicznym mieszkańców Starogardu Gdańskiego czuwa w głównej mierze Policja, Straż Miejska oraz w zakresie zwalczania i przeciwdziałania pożarów i klęsk żywiołowych Straż Pożarna.

Bezpieczeństwo i porządek publiczny na terenie miasta Starogardu Gdańskiego.

Od należytego funkcjonowania Policji i współdziałania między jej poszczególnymi ogniwami oraz od wsparcia ze strony społeczeństwa zależy skuteczne wykrywanie, zwalczanie za pomocą środków penalnych i zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń.

W uproszczeniu głównymi celem Policji jest:

- ograniczenie ilości zdarzeń najbardziej uciążliwych społecznie przestępstw kryminalnych, a mianowicie: kradzieży, kradzieży z włamaniem, kradzieży samochodów, rozboi, wymuszeń i kradzieży rozbójniczych, bójek i pobić,
- osiągnięcie jak najwyższego wskaźnika wykrywalności w tychże kategoriach przestępstw,
- osiągnięcie wzrostu skuteczności i efektywności w wykrywaniu przestępstw gospodarczych,
- osiągnięcie poprawy ujawniania przestępstw popełnianych przez nieletnich,
- spełnianie oczekiwań społecznych dot. standardu obsługi przez Policję, zawarty w tym jest m.in.: czas reakcji na zgłoszenie o zdarzeniu oraz właściwa relacja między policjantem a obywatelem, a zwłaszcza właściwa obsługa i wszechstronna pomoc osobom poszkodowanym.

Pospolite przestępstwa kryminalne popełniane w Starogardzie Gd. w latach 2005 – 2006

Przestępstwa kryminalne są najbardziej dotkliwe dla społeczeństwa. Utrata dóbr materialnych oraz zagrożenie życia i zdrowia własnego lub osób najbliższych to dobra bezcenne i chronione przez każdego z nas.

Do najbardziej pospolitych, a przez to najczęściej dokonywanych przestępstw kryminalnych zaliczamy:

- kradzieże,
- kradzieże z włamaniem,
- kradzieże samochodów,
- rozboje oraz wymuszenia rozbójnicze,
- bójki i pobicia.

Działania Policji ukierunkowane są na systematyczne ograniczanie występowania tego typu zdarzeń.

W roku 2006 przed Komendą Powiatową Policji w Starogardzie Gdańskim stało bardzo ciężkie wyzwanie, gdyż w roku poprzednim przestępczość pospolitą została ograniczona w znacznym stopniu i tak:

- kradzieże o 15 %,
- kradzieże z włamaniem o 23,1 %,
- kradzieże samochodów o 32,1 %,
- rozboje o 13,6 %,
- bójki i pobicia o 12,9 %.

W latach 2005 - 2006 na terenie miasta Starogard Gdański odnotowano następującą liczbą zdarzeń w omawianych podstawowych pięciu kategoriach przestępstw, i tak:

Wybrane kategorie przestępstw kryminalnych	2005	2006
	Liczba postępowań	Liczba postępowań
Kradzież rzeczy	173	167
Kradzież samochodu	37	33
Kradzież z włamaniem	114	153
Rozbój, wymuszenie rozbójnicze, kradzież rozbójnicza	38	41
Bójki i pobicia	16	16
Ogółem	378	410

Z analizy danych wynika, że w 2006 roku nastąpił ogólny wzrost zdarzeń o charakterze przestępczym w porównaniu z rokiem 2005 o 32 zdarzenia. Komenda Powiatowa Policji zanotowała szczególny wzrost przestępstw w kategorii kradzieży z włamaniem, tj. od roku 2005 przestępczość w tej kategorii wzrosła o 39 zdarzenia. Reszta kategorii przestępstw pospolitych pozostała na podobnym stałym poziomie. Według informacji przedstawionych przez Policję, głównych przyczyn zaistniałego stanu należy doszukiwać się w udanym rozpracowaniu kilku grup przestępczych w 2005 roku. Policji udało się udowodnić kilkadziesiąt przestępstw w tym również przestępstw wcześniej nie zgłoszonych przez poszkodowanych ze względu na nikłą wartość utraconego mienia. W wyniku udanej akcji policji należy oczekiwać w przyszłości znacznego obniżenia poziomu przestępczości w kategorii kradzieży z włamaniem, ze względu na wyeliminowanie z miasta grup przestępczych specjalizujących się w tej kategorii przestępstw.

Bezpieczeństwo w zakresie ochrony przeciwpożarowej
w Starogardzie Gdańskim

Państwowa Straż Pożarna jako zawodowa, umundurowana i wyposażona w specjalistyczny sprzęt formacja, przeznaczona do walki z pożarami, klęskami żywiołowymi i innymi miejscowymi zagrożeniami jest głównym podmiotem realizującym funkcje ochrony przeciwpożarowej w państwie. Tworzy trzon, na którym zbudowano krajowy system ratowniczo-gaśniczy, stanowiący integralną część bezpieczeństwa wewnętrznego państwa, obejmującą w szczególności przygotowanie, rozpoznawanie i zwalczanie pożarów, klęsk żywiołowych lub innych miejscowych zagrożeń.

Na terenie Powiatu Starogardzkiego zlokalizowane są następujące jednostki ochrony przeciwpożarowej:

- 1) Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Starogardzie Gdańskim,
- 2) Zakładowa Straż Pożarna Z.F. „POLPHARMA” S.A. w Starogardzie Gdańskim,
- 3) Ochotnicze Straże Pożarne łączna liczba- 62 w tym :
 - terenowe typu „S” (samochodowe) 49 jednostek, w tym 19 jednostek włączonych do KSRG
 - terenowe typu „M” (z motopompą) 11 jednostek,
 - zakładowe typu „S” (samochodowe) 2 jednostki,

Ilość zdarzeń⁴ na terenie miasta Starogardu Gdańskiego:

Ilość zdarzeń na terenie miasta Starogard Gdański:

- a) w okresie od 01.01. do 31.12.2004r.:
 - ogółem – 537
- b) w okresie od 01.01. do 31.12.2005r.:
 - ogółem – 840
- c) w okresie od 01.01. do 31.12.2006r.:
 - ogółem – 706

Spadek liczby zdarzeń w 2006 roku w porównaniu z 2005 r.:

- liczbowo o 134
- procentowo o 15,95%

Ilość powstałych pożarów na terenie miasta Starogardu Gdańskiego :

- a) w okresie od 01.01. do 31.12.2004r.:
 - ogółem – 179
- b) w okresie od 01.01. do 31.12.2005r.:
 - ogółem – 225
- c) w okresie od 01.01. do 31.12.2006r.:
 - ogółem – 181

Spadek liczby pożarów w 2006 roku w porównaniu z 2005 r.:

- liczbowo o 44
- procentowo o 19,56%

Ilość prowadzonych działań w zakresie miejscowych zagrożeń na terenie miasta Starogard Gdański:

- a) w okresie od 01.01. do 31.12.2004r.:
 - ogółem – 339
- b) w okresie od 01.01. do 31.12.2005r.:
 - ogółem – 412
- c) w okresie od 01.01. do 31.12.2006r.:

⁴ Na zdarzenia składają się : 1. Pożary 2. Miejscowe zagrożenia 3. Alarmy fałszywe

- ogółem – 477

Wzrost liczby zdarzeń w 2006 roku w porównaniu z 2005 r.:

- liczbowo o 65
- procentowo o 15,78%

W 2006 roku przy zdarzeniach na terenie miasta Starogard Gdański udzielano przedlekarskiej pomocy medycznej 122 osobom poszkodowanym. Ponadto odnotowano 1 przypadek obrażeń osób ze skutkiem śmiertelnym.

2.9. Rynek Pracy

2.9. 1. Zasoby siły roboczej i ich stan

Z całkowitej liczby mieszkańców miasta Starogardu Gdańskiego, liczącej 47.970 osób na koniec grudnia 2006 roku – 30.309 osób (tj. 63 %) było w wieku produkcyjnym. Wśród ogółu tej grupy osób było 14.893 mężczyzn i 15.416 kobiet.

2.9. 2. Struktura zatrudnienia

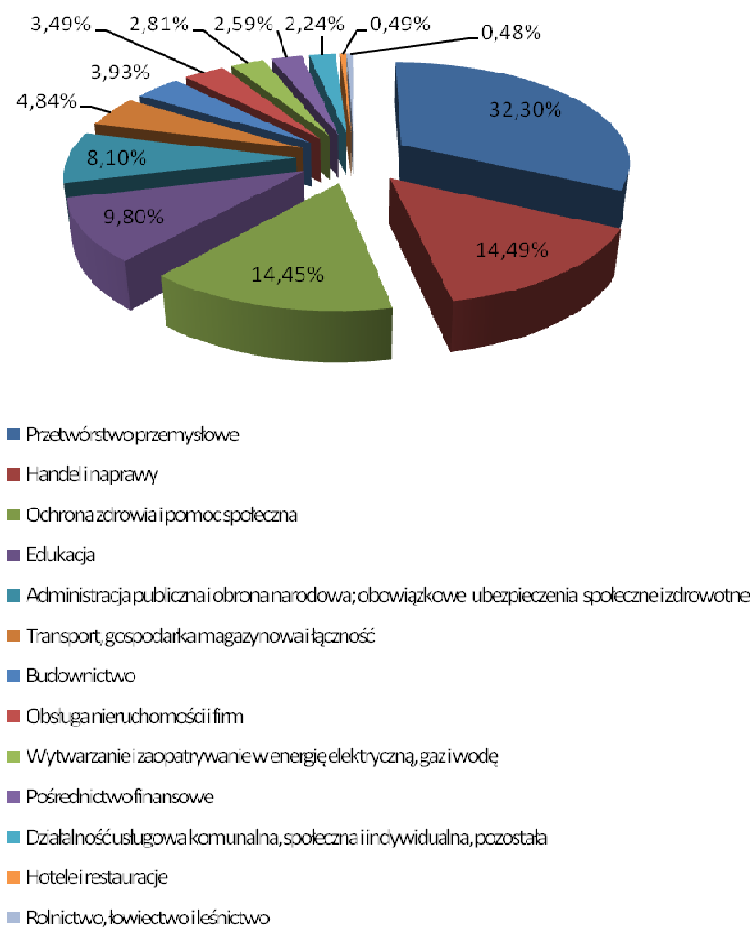
Pracujący wg sekcji w Starogardzie Gd. w gospodarce narodowej ⁵			
l.p.	sekcja	pracujących	
		2005	2006
1.	Przetwórstwo przemysłowe	3707	3858
2.	Handel i naprawy	1322	1731
3.	Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	1721	1726
4.	Edukacja	1139	1170
5.	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne	843	967
6.	Transport, gospodarka magazynowa i łączność	581	578
7.	Budownictwo	411	469
8.	Obsługa nieruchomości i firm	433	417
9.	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	392	336

⁵ Według faktycznego miejsca pracy; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

10.	Pośrednictwo finansowe	292	309
11.	Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	262	267
12.	Hotele i restauracje	41	59
13.	Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	36	57
-	ogółem	11180	11944

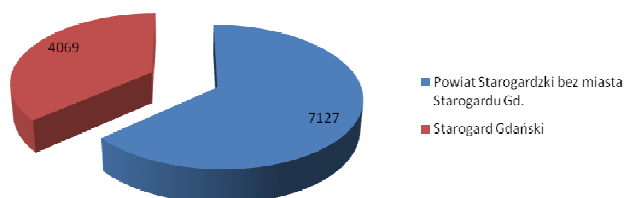
Źródło: GUS; sprawozdanie Z-06.

Pracujący wg sekcji w Starogardzie Gd. w gospodarce narodowej w 2006 r.

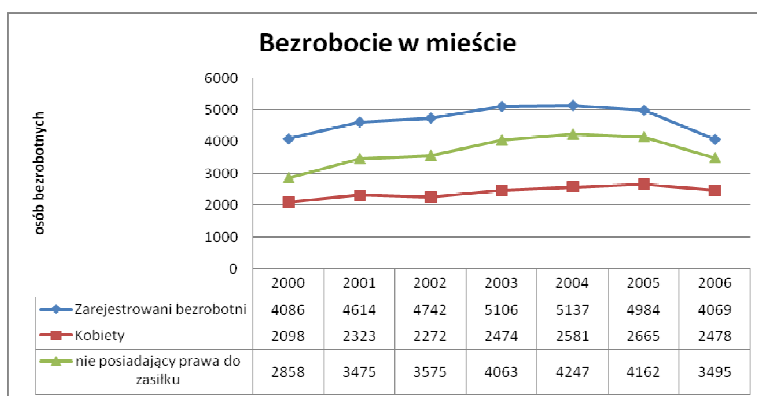

2.9. 3. Bezrobocie

Bezrobocie w Starogardzie Gd. na tle Powiatu Starogardzkiego
wg. stanu na dzień 31.12.2006r.

Na ogólną liczbę 11196 bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Starogardzie Gdańskim na dzień 31.12. 2006 r., 4069 osoby, tj. 36,34 %, stanowili mieszkańcy Starogardu Gd., a 7127, tj. 63,66 %, mieszkańcy reszty powiatu starogardzkiego.

źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Starogardzie Gdańskim- maj 2007

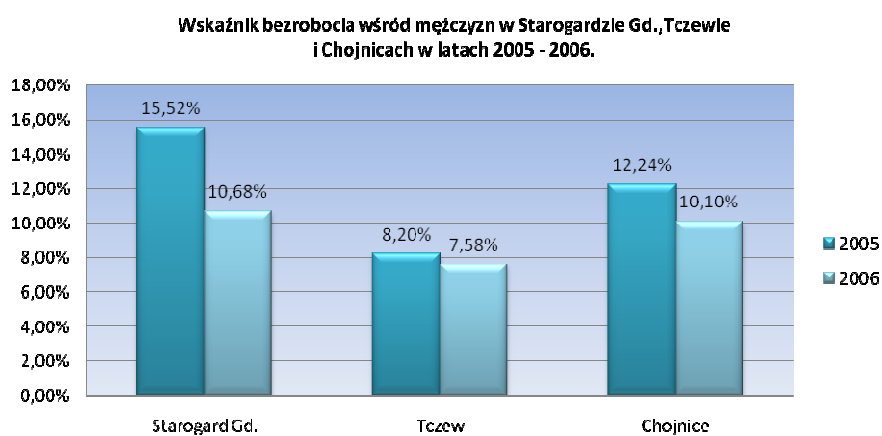
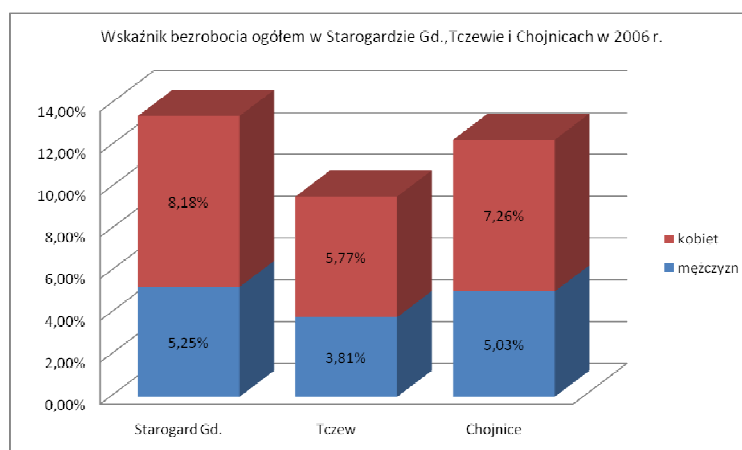
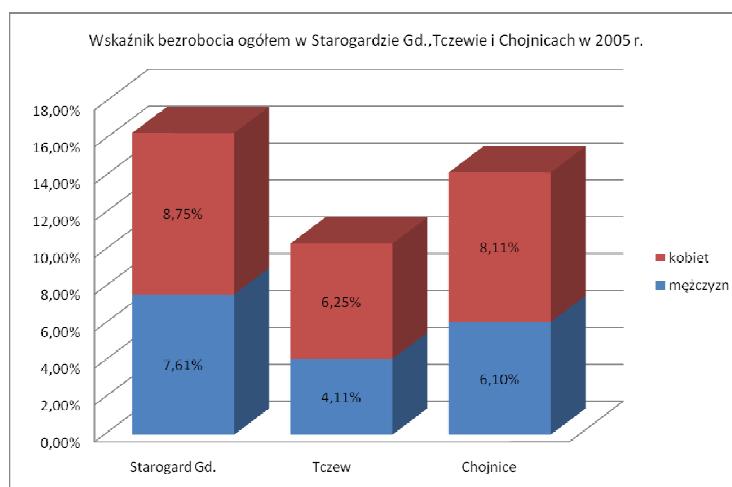
Od roku 2000 do 2004 stale rosła liczba zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy bezrobotnych mieszkańców Starogardu Gdańskiego. W 2005 roku nastąpiła lekka tendencja zniżkowa osób rejestrujących się w Urzędzie. Dopiero w 2006 roku zanotowano znaczny spadek mieszkańców Starogardu Gd. rejestrujących się jako osoby bezrobotne o 915 osób.

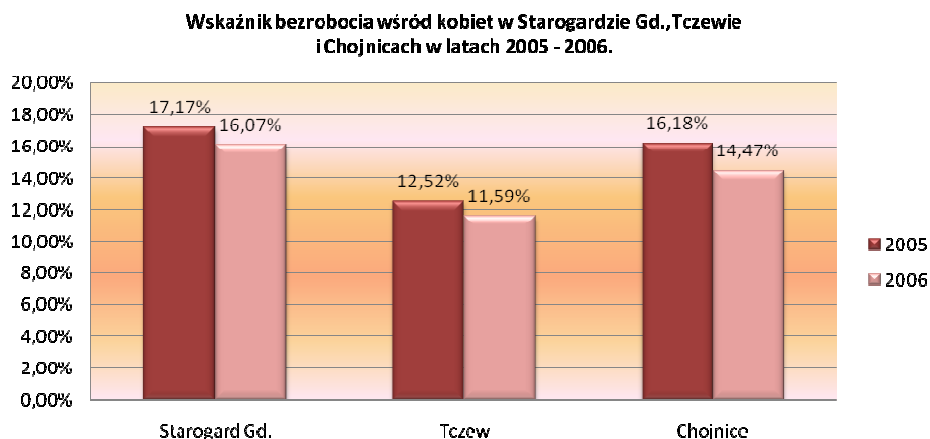
Wskaźnik bezrobocia

W celu zobrazowania wielkości zjawiska bezrobocia w Starogardzie Gdańskim dokonano porównania jego wskaźnika⁶ ze stanem występującym w Tczewie i Chojnicach. Wybór tych miasta jest słuszny, ze względu na podobną wielkość, strukturę społeczną oraz gospodarczą.

⁶ Wskaźnik bezrobocia został opracowany na potrzeby analizy w celu zobrazowania poziomu bezrobocia w mieście Starogardzie Gd. ze względu na brak danych na temat stopy bezrobocia w mieście. Wskaźnik został wyprowadzony z wzoru: liczba osób bezrobotnych w danym roku/ liczba osób w wieku produkcyjnym w danym roku.

Wskaźnik bezrobocia ogółem w Starogardzie Gd, Tczewie i Chojnicach

Opracowane na podstawie danych z GUS oraz PUP w Starogardzie Gd.

Miasto	wyszczególnienie	2005		wskaźnik	2006		wskaźnik
		wiek produkcyjny	bezrobotnych		wiek produkcyjny	bezrobotnych	
Starogard Gd.	ogółem	30464	4984	16,36%	30309	4069	13,43%
	mężczyzn	14941	2319	15,52%	14893	1591	10,68%
	kobiet	15523	2665	17,17%	15416	2478	16,07%
Tczew	ogółem	39156	4055	10,36%	39322	3765	9,57%
	mężczyzn	19627	1609	8,20%	19746	1497	7,58%
	kobiet	19529	2446	12,52%	19576	2268	11,59%
Chojnice	ogółem	25669	3648	14,21%	25761	3166	12,29%
	mężczyzn	12804	1567	12,24%	12842	1297	10,10%
	kobiet	12865	2081	16,18%	12919	1869	14,47%

Opracowane na podstawie danych z GUS.

Z przedstawionych danych wynika, że miasto Starogard Gd. ma najwyższy wskaźnik bezrobocia w porównaniu do Tczewa i Chojnic. Ogólnie wskaźnik bezrobocia w latach 2005 i 2006 w Starogardzie Gd. oscylował na dużo wyższym poziomie w porównaniu do Tczewa i Chojnic. W 2005 roku wyniósł on 16,36 %, a w 2006 roku 13,43 %. W porównywalnym okresie w Tczewie wskaźnik wyniósł odpowiednio 10,36 % w 2005 roku i 9,57 % w 2006 r. Natomiast w Chojnicach kształtował się odpowiednio na poziomie w 2005 roku 14,21 % i 12,29 % w 2006 roku. Bardzo negatywnie wypada wskaźnik bezrobocia wśród mężczyzn w Starogardzie Gdańskim w 2005 roku, w którym aż 15,52 % mężczyzn w wieku produkcyjnym pozostawało bez pracy. W porównywalnym okresie w Tczewie bez pracy było tylko 8,2 % mężczyzn, a w Chojnicach 12,24 %. W kolejnym roku w Starogardzie Gd. zanotowano znaczny spadek

bezrobocia wśród mężczyzn do poziomu 10,68 %, W tym samym czasie w Tczewie bez pracy było 7,58 %, a w Chojnicach 10,10 %. Podobnie przedstawia się sytuacja wśród kobiet w 2005 roku w Starogardzie Gd. bez pracy było aż 17,17 % kobiet, dla porównania w Tczewie w tym samym okresie bezrobotnych było 12,52 % kobiet, a w Chojnicach 16,18 % . 2006 rok przyniósł lekki spadek bezrobocia wśród kobiet w Starogardzie Gd. i wyniósł 16,07 %, w Tczewie kształtował się on na poziomie 11,59 %, a w Chojnicach wyniósł on 14,47 %. Zauważyć należy, że stosunkowo znaczny spadek bezrobocia wśród mężczyzn w Starogardzie Gd. w 2006 roku nie idzie w parze z obniżeniem wskaźnika bezrobocia wśród kobiet. Przyczyn takiego stanu rzeczy należy doszukiwać się w większej mobilności mężczyzn w porównaniu do kobiet, przez co mogą oni pracować z dala od miejsca zamieszkania. Rozpoczęcie szeregu inwestycji budowlanych w pobliskim regionie np. m.in. budowa autostrady A1 w Swarzędzie, też nie pozostaje bez znaczenia. Stosunkowo zły wynik wskaźnika bezrobocia w Starogardzie Gd. w porównaniu z Tczewem najprawdopodobniej wynika z małej ilości inwestycji przemysłowych w Starogardzie Gd. Tczew pod tym względem wypadł dużo lepiej. Wykorzystał możliwości wynikające z istniejącej Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Powstały tam takie zakłady produkcyjne jak Flextronics, EATON, GEMPLUS itd. Starogard Gdański niestety nie wykorzystał nadarzającej się szansy i od lat w mieście nie pojawiają się nowe inwestycje mogące zapewnić pracę szerokiej rzeszy mieszkańców.

3. Zasady i etapy prac nad strategią rozwoju

Strategia Rozwoju została opracowana zgodnie z podstawowymi zasadami planowania strategicznego, do których należy:

- diagnoza, czyli określenie kluczowych zagadnień mogących mieć wpływ na rozwój miasta,
- analiza zewnętrznej i wewnętrznej sytuacji miasta,
- sformułowanie misji,
- określenie celów głównych i szczegółowych,
- określenie działań realizujących cele,
- ustalenie harmonogramu działań,
- bieżąca ocena rezultatów podejmowanych działań oraz stopnia zaawansowania realizacji celów.

Proces aktualizowania strategii rozwoju społeczno - gospodarczego ogólnie podzielony został na dwa etapy: formułowania strategii i wdrażania strategii.

Etap formułowania strategii obejmował:

- ustalenie zasad organizacyjnych prac nad strategią,
- określenie środowiska zewnętrznego i wewnętrznego,
- przeprowadzenie prac analitycznych i planistycznych, zmierzających do rozpoznania silnych stron miasta, na których należy opierać dalszy rozwój oraz słabych stron, które należy ograniczać, poprzez wykorzystywanie szans i minimalizowanie zagrożeń płynących z zewnątrz. Wyniki analizy SWOT były jednym z ważniejszych czynników w ustaleniu misji i celów rozwoju miasta,
- określenie zagadnień strategicznych,
- sformułowanie misji i strategicznych celów rozwoju miasta.

Proces planowania strategicznego wynika z potrzeby nadania bieżącym działaniom zaplanowanego charakteru.

Prace nad strategią rozwoju przebiegały w następujących etapach czasowych:

1. Stworzenie harmonogramu prac oraz określenie merytorycznych granic strategii rozwoju – lipiec 2007 rok.
2. Zebranie danych do diagnozy stanu miasta – lipiec – wrzesień 2007 rok.
3. Opracowanie diagnozy stanu miasta – wrzesień – październik 2007 rok.
4. Opracowanie na podstawie diagnozy stanu analizy SWOT i celów – październik – listopad 2007 r.
5. Spotkanie z naczelnikami Urzędu Miasta i radnymi Rady Miejskiej - przedstawienie i dyskusja nad diagnozą stanu miasta, nad słabymi i mocnymi stronami oraz szansami i zagrożeniami oraz celami i działaniami – 22 listopad 2007 rok.
6. Spotkanie z mieszkańcami Starogardu Gdańskiego - przedstawienie i dyskusja nad diagnozą stanu miasta, nad słabymi i mocnymi stronami oraz szansami i zagrożeniami oraz celami i działaniami – 12 grudnia 2007 rok.
7. Weryfikacja dokumentów uwzględniających uwagi, opinie i sugestie – styczeń 2008 r.
8. Spotkanie z naczelnikami i zweryfikowanie misji, celów i działań – 18 stycznia 2008 r.
9. Opracowanie propozycji projektu strategii rozwoju i podjęcie decyzji o wysłaniu do ośrodków opiniotwórczych – styczeń 2008 rok.
10. Przyjęcie opinii dostarczonych przez ośrodki opiniotwórcze i uwzględnienie ich w strategii rozwoju w celu uzyskania najlepszego opracowania – styczeń 2008 rok.
11. Konsultacja projektu strategii w komisjach Rady Miasta Starogard Gdański – luty 2008 rok.
12. Spotkanie i dyskusja nad ostateczną wersją projektu strategii – luty 2008 rok.
13. Obrady Komisji Budżetu, Strategii i Programów Pomocowych nad ostateczną wersją projektu strategii – marzec – maj 2008 rok.
14. Zatwierdzenie na Sesji Rady Miasta Starogard Gdański – maj 2008 rok.

4. Fazy realizacji strategii – 2004-2006, 2007-2013, po 2013

Fazy realizacji strategii rozwoju społeczno-gospodarczego Starogardu Gdańskiego powinny być zgodne z fazami realizacji planów strategicznych wyższego rzędu: krajowych, regionalnych i powiatowych. Faza przedakcesyjna dobiegła końca w 2004 r. Przy ciągle skromnych środkach przeznaczanych przez państwo na wsparcie rozwoju regionalnego, władze samorządowe Starogardu Gdańskiego, zgodnie z zaleceniami Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego, koncentrowały wysiłki na realizacji celów służących przygotowaniu kadr, wsparciu przedsiębiorczości oraz polepszeniu współpracy wewnątrz regionu. Oznaczało to pierwszeństwo celów związanych z rozwojem kapitału ludzkiego, zapewnieniem ładu społecznego oraz budową tożsamości lokalnej. W tym czasie należało się spodziewać znacznych napięć na rynku pracy, co wynikało z utrzymującego się od lat dodatniego bilansu ludnościowego i nasilenia procesów restrukturyzacji gospodarki. Przedsięwzięcia rozwojowe powinny były przede wszystkim służyć tworzeniu nowych miejsc pracy. Niestety, sytuacja na starogardzkim rynku pracy rozwinęła się w latach 2000-2003 niekorzystnie i mimo znacznych wysiłków ze strony władz publicznych bezrobocie w Starogardzie znacznie wzrosło.

W 2004 roku uzasadnione były nadzieje, że po przyjęciu Polski do Unii Europejskiej, gdy dostępne będą dużo większe środki na wsparcie rozwoju regionalnego i znacznie zwiększą się inwestycje prywatne, możliwa stanie się znacząca poprawa poziomu cywilizacyjnego, gospodarczego i infrastruktury, nastąpi zasadnicza poprawa dostępności komunikacyjnej regionu oraz pojawią się nowe funkcje i obiekty w metropolii Trójmiasta. Umożliwi to głębszą restrukturyzację i szybsze unowocześnienie gospodarki, polepszenie integracji komunikacyjnej regionu, w tym polepszenie powiązań Starogardu Gdańskiego z Trójmiastem i zagranicą, dalszą poprawę stanu środowiska przyrodniczego oraz doprowadzenie systemu edukacji do poziomu umożliwiającego przejście do rozwoju opartego na wiedzy.

Lata 2004-2006 charakteryzowała przewaga korzyści nad niekorzyściami członkostwa Polski w Unii Europejskiej. W dalszym ciągu konieczne były znaczne wysiłki na rzecz dostosowania państwa i gospodarki do wymogów unijnych. Miały w tym pomóc transfery finansowe z Unii Europejskiej do Polski, które poważnie zwiększą się w 2008 r.

Większość korzyści z przystąpienia do Unii, być może przyjęcia waluty Euro oraz gruntownej reformy finansów publicznych, pojawi się dopiero po 2012 r., kiedy Polska jako doświadczony członek Unii Europejskiej będzie miała pełny wpływ na kształtowanie jej polityki i budżetu.

W 2013 roku Unia Europejska wkroczy w nowy okres finansowania 2013 – 2020. Polska jako kraj w pełni zintegrowany ze strukturami Unii Europejskiej zarówno w kwestii prawodawstwa, społecznej i gospodarczej, nie będzie już głównym beneficjentem pomocy unijnej. Pomimo tego jest mało prawdopodobne aby gospodarka naszego kraju osiągnęła chociaż zbliżony poziom rozwoju do krajów „starej unii”. Nadal będziemy mogli liczyć na wsparcie strukturalne ze środków unijnych. Tym razem nastawione głównie na rozwój nowych technologii i innowacje gospodarcze. W tym miejscu otwierają się możliwości dla Starogardu Gdańskiego, który jako miasto o dużym potencjale gospodarczym, ma szansę na wykorzystanie wsparcia finansowego z Unii Europejskiej na rozwój przemysłowy w obszarze nowych technologii.

5. Otoczenie rozwoju Starogardu Gdańskiego – globalne, europejskie, bałtyckie, krajowe, regionalne i ponadlokalne

Proces globalizacji gospodarki i społeczeństwa ma charakter obiektywny. Jest rezultatem upowszechnienia technologii informatycznych ułatwiających kontakty i przyspieszających obieg dóbr, pieniądza i informacji oraz zwiększających mobilność osób. Dla miast średniej wielkości oznacza to zwiększenie konkurencji dla firm działających na ich obszarze. Ze względu na ciągle niższe koszty pracy w Polsce (pomimo presji wzrostu płac) globalizacja oznacza nowe szanse związane z pozyskiwaniem inwestorów zagranicznych oraz nowoczesnych technologii.

Informatyzacja, w tym zwłaszcza rozwój tzw. e-handlu, umożliwia też poszerzanie rynków. Jeśli starogardzkie firmy unowocześnią technologie, skonsolidują się, dostosują do zagranicznych wymagań i znajdą nisze rynkowe, mogą liczyć na napływ kapitałów i rozwój. Miasto zyska trwałe i dobrze płatne miejsca pracy. W latach 2008-2018 można się spodziewać znacznej poprawy produktywności polskiej gospodarki. Będzie ona w tym czasie na ścieżce szybkiego wzrostu, co będzie się objawiało:

- zwiększeniem inwestycji, w tym zagranicznych,
- przyspieszeniem modernizacji i wprowadzaniem nowych technologii,
- zwiększeniem nakładów na edukację, badania i wdrożenia.

Po początkowym wzroście koniunktury gospodarczej w latach 2005-2007, przewiduje się jej przejściowe obniżenie w latach 2008-2010 i wejście na nową ścieżkę wzrostu od 2011 roku. W 2012 roku Polska prawdopodobnie przystąpi do strefy Euro. Region Morza Bałtyckiego, obejmujący obok Polski, północną część Niemiec, kraje skandynawskie i republiki bałtyckie, a także Obwód Kaliningradzki, północne regiony Rosji i Białoruś, jest najszybciej rozwijającym się obszarem w Europie. Takie kraje jak Szwecja, Finlandia i Dania charakteryzują się najwyższymi wskaźnikami innowacyjności i nowoczesności gospodarki. Bezpośrednie sąsiedztwo z nimi „przez Bałtyk” stanowi wielką szansę dla województwa pomorskiego i Starogardu Gdańskiego. Uczestnictwo we wspólnych projektach prorozwojowych może przyczynić się do znacznej poprawy funkcjonowania przedsiębiorstw. Większość korzystnych zjawisk rozwojowych w Polsce koncentruje się w wielkich miastach. Kształtująca się metropolia Trójmiasta jest i pozostanie „lokomotywą” rozwoju regionu. Szanse Starogardu Gdańskiego

zależą od jak najlepszego powiązania swoich celów z celami trójmiejskiej metropolii. Jest to możliwe i obustronnie korzystne. Obszar wspólnych interesów to przede wszystkim VI korytarz transportowy TINA przebiegający z północy na południe Polski (A1). Województwo pomorskie jest dobrze przygotowane do absorpcji funduszy Unii Europejskiej. Wykazał to okres 2004-2006 w którym województwo pomorskie bardzo dobrze wykorzystało środki z funduszy strukturalnych.

Omawiając otoczenie realizacji strategii należy wspomnieć o Strategii Rozwoju Kraju na lata 2007-2015 (SRK), Narodowych Strategicznych Ramach Odniesienia na lata 2007-2013 (NSRO), Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2005-2020 (SRWP) oraz Strategii Rozwoju Powiatu Starogardzkiego.

Strategia Rozwoju Kraju 2007-2015 (SRK) to podstawowy dokument strategiczny określający cele i priorytety polityki rozwoju w perspektywie najbliższych lat oraz warunki, które powinny ten rozwój zapewnić. Strategia Rozwoju Kraju jest nadrzędnym, wieloletnim dokumentem strategicznym rozwoju społeczno-gospodarczego kraju, stanowiącym punkt odniesienia zarówno dla innych strategii i programów rządowych, jak i opracowywanych przez jednostki samorządu terytorialnego.

Preferencje Strategii Rozwoju Kraju:

Głównym celem strategii jest „podniesienie poziomu i jakości życia mieszkańców Polski; poszczególnych obywateli i rodzin” poprzez:

1. Wzrost konkurencyjności i innowacyjności gospodarki
 - a) tworzenie stabilnych podstaw makroekonomicznych rozwoju gospodarczego,
 - b) rozwój przedsiębiorczości,
 - c) zwiększanie dostępu do zewnętrznego finansowania inwestycji,
 - d) podniesienie poziomu technologicznego gospodarki przez wzrost nakładów na badania i rozwój oraz innowacje,
 - e) rozwój społeczeństwa informacyjnego,
 - f) ochrona konkurencji,
 - g) eksport i współpraca z zagranicą,
 - h) rozwój sektora usług,

- i) restrukturyzacja tradycyjnych sektorów przemysłowych i ich i prywatyzacja,
- j) rybołówstwo,

2. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej

Infrastruktura techniczna

- a) infrastruktura transportowa,
- b) infrastruktura mieszkaniowa,
- c) infrastruktura teleinformatyczna,
- d) infrastruktura energetyki,
- e) infrastruktura ochrony środowiska,

Infrastruktura społeczna

- a. infrastruktura edukacji,
- b) infrastruktura ochrony zdrowia i socjalna,
- c) infrastruktura kultury, turystyki i sportu.

3. Wzrost zatrudnienia i podniesienie jego jakości

- a) tworzenie warunków sprzyjających przedsiębiorczości i zmniejszanie obciążeń pracodawców,
- b) upowszechnienie elastycznych form zatrudnienia oraz wzrost mobilności zasobów pracy,
- c) inicjatywy na rzecz równości szans na rynku pracy,
- d) dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy,
- e) rozwijanie instytucji dialogu społecznego i wzmacnianie negocjacyjnego systemu stosunków między pracownikami i pracodawcami,
- f) poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy,
- g) wzrost efektywności instytucjonalnej obsługi rynku pracy,
- h) prowadzenie racjonalnej polityki migracyjnej.

4. Budowa zintegrowanej wspólnoty społecznej i jej bezpieczeństwa

Zintegrowana wspólnota

- a) budowa zasługującej na społeczne zaufanie, sprawnej władzy publicznej oraz przeciwdziałanie korupcji,
- b) wspieranie samoorganizacji społeczności lokalnych,
- c) promocja polityki integracji społecznej, w tym prorodzinnej, zwłaszcza w zakresie funkcji ekonomicznych, opiekuńczych i wychowawczych,

Bezpieczeństwo zewnętrzne i wewnętrzne,

- a) zapewnienie bezpieczeństwa narodowego i poczucia bezpieczeństwa,
- b) bezpieczeństwo wewnętrzne i porządek publiczny.

5. Rozwój obszarów wiejskich

- a) rozwój przedsiębiorczości i aktywności pozarolniczej,
- b) wzrost konkurencyjności gospodarstw rolnych,
- c) rozwój i poprawa infrastruktury technicznej i społecznej na obszarach wiejskich,
- d) wzrost jakości kapitału ludzkiego oraz aktywizacja zawodowa mieszkańców wsi.

6. Rozwój regionalny i podniesienie spójności terytorialnej

- a) podniesienie konkurencyjności polskich regionów,
- b) wyrównywanie szans rozwojowych obszarów problemowych.

Narodowa Strategia Spójności (NSS) (Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia) to dokument strategiczny określający priorytety i obszary wykorzystania oraz system wdrażania funduszy unijnych: Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) oraz Funduszu Spójności w ramach budżetu Wspólnoty na lata 2007–13.

Preferencje Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia – Narodowej Strategii Spójności:

Celem strategicznym NSS (NSRO) jest tworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności gospodarki polskiej opartej na wiedzy i przedsiębiorczości, zapewniającej wzrost zatrudnienia

oraz wzrost poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej.

Cel strategiczny osiągany będzie poprzez realizację horyzontalnych celów szczegółowych.

Celami horyzontalnymi NSS (NSRO) są:

1. Poprawa jakości funkcjonowania instytucji publicznych oraz rozbudowa mechanizmów partnerstwa
 - Wzmacnianie zdolności instytucji publicznych do sprawnej i efektywnej realizacji zadań,
 - Wzmacnianie mechanizmów partnerstwa między administracją publiczną a sektorem trzecim,
 - Wsparcie dla instytucji realizujących NSRO.
2. Poprawa jakości kapitału ludzkiego i zwiększenie spójności społecznej
 - Wzrost poziomu edukacji społeczeństwa oraz poprawa jakości kształcenia,
 - Aktywna polityka rynku pracy,
 - Tworzenie warunków sprzyjających przedsiębiorczości,
 - Przeciwdziałanie ubóstwu i zapobieganie wykluczeniu społecznemu,
 - Wzmocnienie potencjału zdrowotnego kapitału ludzkiego.
3. Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej i społecznej mającej podstawowe znaczenie dla wzrostu konkurencyjności Polski
 - Powiązanie głównych ośrodków gospodarczych w Polsce siecią autostrad i dróg ekspresowych oraz nowoczesnymi sieciami kolejowymi oraz zapewnienie powiązań komunikacyjnych w relacjach europejskich (w ramach sieci TEN-T),
 - Zwiększenie udziału transportu publicznego w obsłudze mieszkańców,
 - Zapewnienie i rozwój infrastruktury ochrony środowiska,
 - Dywersyfikacja źródeł energii oraz ograniczenie negatywnej presji sektora energetycznego na środowisko naturalne,
 - Wsparcie podstawowej infrastruktury społecznej,

4. Podniesienie konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstw, w tym szczególnie sektora wytwórczego o wysokiej wartości dodanej oraz rozwój sektora usług
 - Wspieranie działalności wytwórczej przynoszącej wysoką wartość dodaną,
 - Rozwój sektora usług,
 - Poprawa otoczenia funkcjonowania przedsiębiorstw i ich dostępu do zewnętrznego finansowania,
 - Rozwój społeczeństwa informacyjnego,
 - Zwiększenie inwestycji w badania i rozwój i tworzenie rozwiązań innowacyjnych,
5. Wzrost konkurencyjności polskich regionów i przeciwdziałanie ich marginalizacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej
 - Pełniejsze wykorzystanie potencjału endogenicznego (wewnętrznego) największych ośrodków miejskich,
 - Przyspieszenie rozwoju województw Polski Wschodniej,
 - Przeciwdziałanie marginalizacji i peryferyzacji obszarów problemowych,
 - Wspomaganie rozwoju współpracy terytorialnej.
6. Wyrównywanie szans rozwojowych i wspomaganie zmian strukturalnych na obszarach wiejskich
 - Wyrównywanie szans rozwojowych na obszarach wiejskich,
 - Wspomaganie zmian strukturalnych.

Obok działań o charakterze prawnym, fiskalnym i instytucjonalnym cele NSRO będą realizowane za pomocą Programów Operacyjnych (PO), zarządzanych przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Regionalnych Programów Operacyjnych (RPO), zarządzanych przez Zarządy poszczególnych Województw i projektów współfinansowanych ze strony instrumentów strukturalnych, tj.:

- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko – finansowany z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności,

- Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka – finansowany z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego,
- Program Operacyjny Kapitał Ludzki – finansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego,
- 16 Regionalnych Programów Operacyjnych – finansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego,
- Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej – finansowany z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego,
- Program Operacyjny Pomoc Techniczna – finansowany z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego,
- Programy Operacyjne Europejskiej Współpracy Terytorialnej – finansowany z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Finansowanie Narodowej Strategii Spójności (Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia).

Łączna suma środków zaangażowanych w realizację NSRO w latach 2007-2013 wyniesie około 85,56 mld euro. Z tytułu realizacji NSRO średniorocznie (do roku 2015) będzie wydatkowane około 9,5 mld euro, co odpowiada około 5% produktu krajowego brutto. Z tej sumy:

- 67,3 mld euro będzie pochodziło z budżetu UE,
- 11,86 mld euro z krajowych środków publicznych (w tym ok. 5,93 mld euro z budżetu państwa),
- ok. 6,4 mld euro zostanie zaangażowanych ze strony podmiotów prywatnych.

Wydatki w ramach polityki spójności będą koordynowane z wydatkami przeznaczonymi na instrumenty strukturalne Wspólnej Polityki Rolnej oraz Wspólnej Polityki Rybackiej, a także programami europejskimi w sferze wzmacniania konkurencyjności.

Łączna suma środków włączona w realizację działań rozwojowych, których głównym elementem będzie NSRO, wyniesie łącznie ponad 107,9 mld euro, w tym 85,4 mld środków UE. Szczegółowy podział funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w Polsce w układzie poszczególnych programów operacyjnych kształtuje się w następujący sposób:

- PO Infrastruktura i Środowisko – 41,9 % całości środków (27,9 mld euro),
- 16 Regionalnych Programów Operacyjnych – 24,9 % całości środków (16,6 mld euro),

- PO Kapitał Ludzki – 14,6 % całości środków (9,7 mld euro),
- PO Innowacyjna Gospodarka – 12,4 % całości środków (8,3 mld euro),
- PO Rozwój Polski Wschodniej – 3,4% całości środków (2,3 mld euro),
- PO Pomoc Techniczna - 0,8% całości środków (0,5 mld euro).
- PO Europejskiej Współpracy Terytorialnej - (0,7 mld euro)

Pozostałe środki finansowe w ramach obu funduszy strukturalnych oraz Funduszu Spójności zostaną przeznaczone na utworzenie krajowej rezerwy wykonania (2 % wartości alokacji, czyli 1,3 mld euro).

Starogard Gdański realizując strategię rozwoju społeczno-gospodarczego może liczyć na współpracę i wsparcie ze strony władz wojewódzkich. Priorytety, cele i zadania wojewódzkie, przyjęte przez Sejmik Województwa Pomorskiego w „Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego” w dniu 18 lipca 2005 r. zostały przedstawione poniżej.

Preferencje Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego:

Priorytet I. KONKURENCYJNOŚĆ

Oddziaływanie na silną i trwałą pozycję regionu w skali europejskiej poprzez: rozwój przedsiębiorczości, innowacji i nowych technologii, budowę aktywnego społeczeństwa opartego na wiedzy, poprawę atrakcyjności osiedleńczej, inwestycyjnej i turystycznej.

Cel strategiczny 1

Lepsze warunki dla przedsiębiorczości i innowacji

Cel strategiczny 2

Wysoki poziom edukacji i nauki

Cel strategiczny 3

Rozwój gospodarki wykorzystującej specyficzne zasoby regionalne

Cel strategiczny 4

Efektywna sfera publiczna

Cel strategiczny 5

Silna pozycja i powiązania Obszaru Metropolitalnego Trójmiasta w układzie ponadregionalnym, głównie bałtyckim

Priorytet II. SPÓJNOŚĆ

Oddziaływanie na zmniejszenie różnicowań wewnątrz województwa w poziomie rozwoju społecznego, gospodarczego i przestrzennego.

Cel strategiczny 1

Wzrost zatrudnienia i mobilności zawodowej

Cel strategiczny 2

Silne, zdrowe i zintegrowane społeczeństwo

Cel strategiczny 3

Rozwój społeczeństwa obywatelskiego

Cel strategiczny 4

Kształtowanie procesów społecznych i przestrzennych dla poprawy jakości życia

Cel strategiczny 5

Wzmacnianie subregionalnych ośrodków rozwojowych

Priorytet III. DOSTĘPNOŚĆ

Zapewnienie mobilności ludzi, dostępności usług oraz sprawnego i bezpiecznego przepływu towarów, informacji, wiedzy i energii dzięki efektywnie funkcjonującej infrastrukturze, z poszanowaniem zasobów i walorów środowiska.

Cel strategiczny 1

Efektywny i bezpieczny system transportowy

Cel strategiczny 2

Poprawa funkcjonowania systemów infrastruktury technicznej i teleinformatycznej

Cel strategiczny 3

Lepszy dostęp do infrastruktury społecznej, zwłaszcza na obszarach strukturalnie słabych

Cel strategiczny 4

Zachowanie i poprawa stanu środowiska przyrodniczego

Jednym z najważniejszych dokumentów strategicznych z otoczenia Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Starogardu Gdańskiego jest Strategia Rozwoju Powiatu Starogardzkiego. Określa ona cele strategiczne i programy polityki rozwoju Powiatu Starogardzkiego na lata 2003 – 2013. Preferencje Strategii Rozwoju Powiatu Starogardzkiego:

Cel pierwszy:

Podniesienie spójności społecznej i poziomu wykształcenia

- Rozwój systemu oświaty
- Aktywizacja i edukacja dorosłych
- Rozwój instytucji społecznych

Cel drugi:

Wykorzystanie i rozwinięcie odrębności kulturowej Kociewia i jego walorów przyrodniczych, w celu rozwoju społecznego i gospodarczego

- Produkt turystyczny
- Ochrona środowiska
- Wspólna promocja turystyki na Kociewiu

Cel trzeci:

Wzrost inwestycji zewnętrznych

- Jednolita, profesjonalna oferta inwestycyjna
- Rozwój infrastruktury drogowej
- Specjalna Strefa Ekonomiczna

Cel czwarty:

Pomyślne dostosowanie rolnictwa do wymogów UE i poprawa wsparcia dla MSP

- Promocja lokalnych małych i średnich przedsiębiorstw
- Wsparcie finansowe i organizacyjne
- Przyjazny urząd

Współpraca międzygminna i wewnątrzregionalna to dobra współpraca z Gminą Starogard Gdański (wiejską) i Powiatem Starogardzkim, która jest warunkiem niezbędnym pomyślnej realizacji strategii. Bezpośrednie otoczenie miasta nie znajduje się w jurysdykcji jego władz. Problemy budownictwa mieszkaniowego, transportu publicznego, ochrony środowiska, gospodarowania odpadami, turystyki i rekreacji, promocji itd., muszą być rozwiązywane wspólnie z władzami gminy wiejskiej i Powiatu Starogardzkiego. Współdziałanie to wymaga wielkiego wysiłku, zwłaszcza w kwestii pozyskiwania funduszy unijnych. Wspólne przedsięwzięcia mają dużo większe szanse uzyskania dofinansowania, niż samodzielne działanie. Wielką szansą dla Starogardu Gdańskiego jest autostrada A1, która w znaczny sposób ułatwia dojazd mieszkańców do Trójmiasta i odwrotnie mieszkańcom Trójmiasta przybliży Starogard Gdański. Należy lobbować za utworzeniem połączeń ekspresowych tych dwóch ośrodków miejskich. Na terenie miasta wykonywana jest modernizacja drogi krajowej nr 22. Konieczna wydaje się inwestycja polegająca na połączeniu ul. Jabłowskiej z drogą nr 22 oraz modernizacja i utwardzenie 40 % dróg w Starogardzie Gdańskim. Innym obszarem wspólnych działań, szczególnie w sferze budowania tożsamości regionalnej, pielęgnowania kultury i promocji jest całe Kociewie.

Starogard Gdański znajduje się w subregionie nadwiślańskim, obejmującym powiaty: starogardzki, tczewski, sztumski, malborski i kwidzyński. Stwarza to kolejną możliwość prezentowania swoich potrzeb i zabiegania o środki państwowe wobec władz wojewódzkich. Współpraca na tym obszarze rozwija się w ostatnich latach bardzo dobrze i powinna być rozszerzona.

6. ANALIZA SWOT - mocne i słabe strony

Mocne strony	Słabe strony
Ludność	
➤ Ludność w wieku produkcyjnym stanowi największą grupę mieszkańców miasta [63 %], ➤ Dodatni przyrost naturalny [w 2006 roku urodziło się 145 osób więcej niż zmarło], ➤ Wzrost liczby osób meldujących się na pobyt stały w Starogardzie Gdańskim głównie ze wsi.	➤ Malejąca liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym [od 2000 r. do 2006 r. nastąpił spadek liczby osób w wieku przedprodukcyjnym o 5 %], ➤ Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym wzrasta [od 2000 r. do 2006 r. nastąpił wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym o 4 %], ➤ Ujemne saldo migracyjne [w 2006 roku wyniosło – 472 osoby], ➤ Postępujący wzrost wymeldowań z pobytu stałego – wyjazd na pobyt stały zagranicę [wzrost w 2006 roku w porównaniu do 2005 wyniósł 137 %], ➤ Wzrost emigracji zarobkowej. ➤ Niska atrakcyjność osiedleńcza.
Drogi i komunikacja	
➤ Powstanie „Małej Obwodnicy”, ➤ Przebudowa i modernizacja drogi krajowej nr 22 przebiegającej przez miasto, ➤ Dobre skomunikowanie komunikacji publicznej w mieście.	➤ Blisko 40 % dróg publicznych w mieście nie posiada twardej nawierzchni, ➤ Zły stan techniczny dróg, ➤ Zbyt mała przepustowość sieci drogowej, ➤ Brak obwodnicy miasta na drodze krajowej nr 22, ➤ Zły stan taboru komunikacji miejskiej (autobusów) stanowiący 37 % taboru.

Mieszkalnictwo	
➤ Stosunkowo duża liczba domów jednorodzinnych oddanych do użytku stanowiąca 84,64 % ogółu oddanych mieszkań w latach 2000 - 2006, ➤ Istnienie spółdzielni mieszkaniowych w mieście.	➤ Znikoma liczba mieszkań budowanych na wynajem i sprzedaż stanowiąca 5,4 % ogółu mieszkań oddanych do użytku w latach 2000 - 2006, ➤ Niewystarczająca powierzchnia uzbrojonych terenów inwestycyjnych przeznaczonych na budownictwo mieszkaniowe, ➤ Brak inicjatywy spółdzielni mieszkaniowych w budowie nowych mieszkań (mieszkania spółdzielcze oddane do użytku w latach 2000 – 2006 stanowiły 3,1 %), ➤ Przewaga budownictwa indywidualnego pogarsza dostęp do infrastruktury miejskiej.
Gospodarka	
➤ Wzrastająca aktywność społeczna, ➤ Wzrastająca liczba przedsiębiorstw.	➤ Zbyt mała ilość terenów przygotowanych na inwestycje przemysłowe, ➤ Niskie zainteresowanie podmiotów zewnętrznych inwestowaniem w mieście, ➤ Zły stan techniczny infrastruktury starego miasta.
Zaopatrzenie miasta w ciepło i gaz	
➤ Duże moce produkcyjne energii cieplnej w mieście, ➤ Niewykorzystane w pełni możliwości zaopatrzenia miasta w energię ciepłą wytwarzaną przez elektrociepłownię i kotłownię rejonową [rezerwa 50 %].	

Gospodarka wodno - ściekowa	
➤ Wysoki poziom pokrycia miasta siecią wodociągową[95,5 %], ➤ Posiadanie wysokowydajnej oczyszczalni ścieków, która jest wykorzystywana w 55,22 %, ➤ Znaczna liczba mieszkańców miasta korzystająca z miejskiej sieci kanalizacyjnej [87 %], ➤ Bardzo dobra jakość wody pitnej.	➤ Nie wszyscy mieszkańcy miasta są podłączeni do wodociągów [4,5 %], ➤ 13 % mieszkańców miasta jest pozbawionych możliwości korzystania z miejskiej sieci kanalizacyjnej, ➤ Niskie pokrycie miasta siecią kanalizacji deszczowej.
Gospodarka odpadami	
➤ Działania związane z powstawaniem Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych Stary Las.	➤ Wyczerpujące się możliwości składowania odpadów komunalnych, ➤ Niedostateczny stan organizacyjny selekcji odpadów.
Edukacja	
➤ Zadowalający poziom kształcenia w szkołach podstawowych i gimnazjach w porównaniu do regionu i kraju, ➤ Systematyczna modernizacja szkół w Starogardzie Gdańskim, ➤ Dobry wskaźnik liczby uczniów przypadających na 1 oddział i na 1 nauczyciela w szkołach podstawowych i gimnazjach, ➤ Wystarczająca sieć szkół podstawowych i gimnazjalnych , ➤ Funkcjonowanie w mieście szkoły wyższej.	➤ Zły stan techniczny części placówek oświatowych, ➤ Niewystarczające zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży, ➤ Słabe dostosowanie szkolnictwa ponadgimnazjalnego do rynku pracy, ➤ Niskie zainteresowanie kształceniem w lokalnej szkole wyższej.

Kultura, sport, rekreacja	
KULTURA	
➤ Starogardzkie Centrum Kultury jest silną i prężną jednostką kultury, ➤ Funkcjonowanie Uniwersytetu III Wieku, ➤ Aktywny udział w tworzeniu kultury przez organizacje pozarządowe w mieście, ➤ Funkcjonowanie w mieście biblioteki i muzeum.	➤ Biblioteka główna mieści się w budynku nie przystosowanym do tego celu, ➤ Słabe przystosowanie budynku SCK do współczesnych wymogów, ➤ Brak odpowiednich placów i obiektów w mieście do organizowania imprez masowych.
SPORT I REKREACJA	
➤ Duża aktywność sportowa mieszkańców w klubach sportowych, ➤ Funkcjonowanie w mieście OSIR`u, ➤ Wysoka aktywność organizacji pozarządowych w zakresie sportu i rekreacji, ➤ Dobrze rozwinięta sieć obiektów sportowych, ➤ Przez Starogard Gdański przebiegają trzy szlaki turystyczne: - Szlak Kociewski, - Szlak Jezior Kociewskich, - Szlak tzw. Pierścienia Kociewskiego oraz trasa turystyczna „Korona i Krzyż”.	➤ Niezmodernizowana infrastruktura sportowa w Starogardzie Gdańskim, ➤ Niewystarczająca ilość ścieżek rowerowych i brak ich skomunikowania, ➤ Brak ogólnodostępnego basenu pływackiego, ➤ Brak w Starogardzie flagowej atrakcji turystycznej, ➤ Zły stan infrastruktury rekreacyjnej w mieście (place zabaw, boiska wielofunkcyjne, ławki)

Ochrona zdrowia	
➤ Koncentracja w mieście placówek ochrony zdrowia obsługujących powiat i region.	➤ Zły stan techniczny i ekonomiczny leczenia zamkniętego, ➤ Słabo rozwinięta specjalistka w leczeniu otwartym.
Pomoc Społeczna	
➤ Dynamiczny rozwój pracy socjalnej i kontraktów socjalnych na rzecz funkcjonowania w środowisku klientów objętych pomocą , ➤ Bardzo dobra współpraca z instytucjami zewnętrznymi i organizacjami pozarządowymi, ➤ Wykształcona i kompetentna kadra, w większości młoda, ➤ Baza bez barier architektonicznych, ➤ Różnorodność form pomocy usługowej.	➤ Za mała powierzchnia lokalowa na działalność związaną z obsługą klienta i administracją , ➤ Zagrożenie fluktuacją kadr związane z niesatysfakcjonującym wynagrodzeniem.
Bezpieczeństwo i porządek publiczny	
➤ Nowa siedziba Policji w Starogardzie Gdańskim, ➤ Sprawne działanie Straży Miejskiej w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa i porządku w mieście, ➤ Kompetentne działanie Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta w Starogardzie Gdańskim w zakresie bezpieczeństwa, ➤ Sprawne działanie służb straży pożarnej w mieście, ➤ Niski wskaźnik narkomanii w	➤ Wzrost przestępczości wśród osób nieletnich , ➤ Brak wystarczającego monitoringu w mieście w miejscach szczególnie niebezpiecznych, ➤ Duża liczba wypadków drogowych na ul. Zblewskiej i Al. Jana Pawła II, Lubichowska. ➤ Niewystarczające wyposażenie Straży Miejskiej.

Starogardzie Gdańskim w porównaniu do regionu, wynoszący w 2006 roku 15,4 %.	
Rynek Pracy	
➤ Szybko rosnąca liczba ofert pracy, ➤ Duży zasób wykwalifikowanej siły roboczej.	➤ Wysoki wskaźnik bezrobocia w mieście, szczególnie wśród kobiet (ok. 13,5 % w 2006 r., wśród kobiet 16,07 %), ➤ Wysoka liczba osób trwale bezrobotnych, ➤ Wysokie bezrobocie wśród młodzieży (48,78 % ogółu osób poszukujących pracy).

7. ANALIZA SWOT - Szanse i zagrożenia

szanse	zagrożenia
Ludność	
➤ Napływ ludności spoza miasta, ➤ Powrót emigracji zarobkowej.	➤ Drenaż młodych, wykształconych (specjalistów) mieszkańców miasta.
Drogi i komunikacja	
➤ Dostępność środków finansowych z UE na poprawę infrastruktury drogowej, ➤ Budowa autostrady A1 z dobrym skomunikowaniem, ➤ Dogodne położenie komunikacyjne miasta.	➤ Pogarszający się stan dróg, ➤ Zakorkowanie miasta, ➤ Marginalizacja Starogardu Gdańskiego przez PKP, ➤ Zmniejszająca się ilość połączeń PKS z i do Starogardu Gdańskiego.
Mieszkalnictwo	
➤ Prywatni inwestorzy budujący mieszkania, ➤ Wysoka rentowność budownictwa mieszkaniowego.	➤ Nadmierny wzrost cen rynkowych mieszkań, ➤ Niższa cena działek budowlanych poza miastem, ➤ Niska aktywność inwestycyjna podmiotów publicznych.
Gospodarka	
➤ Napływ inwestorów gospodarczych, ➤ Korzystne położenie miasta przyrodniczo – turystycznie, ➤ Możliwość pozyskania środków finansowych z UE na uzbrojenie terenów pod inwestycje przemysłowe,	➤ Napływ uciążliwych inwestycji do miasta, ➤ Spekulacyjny wykup nieruchomości i terenów inwestycyjnych w mieście, ➤ Pogorszenie koniunktury w gospodarce Polski, ➤ Duże tereny inwestycyjne poza miastem (Swaróżyn).

➤ Możliwość pozyskania środków finansowych z UE na rozwój małych i średnich przedsiębiorstw, ➤ Możliwość pozyskania środków z UE na rewitalizację starego miasta.	
Zaopatrzenie miasta w ciepło i gaz	
➤ Uwolnienie rynku energii ciepłej i gazowej.	➤ Odcięcie dostaw gazu przez dostawców, ➤ Wycofanie się inwestora zewnętrznego z elektrociepłowni.
Gospodarka wodnościekowa	
➤ Możliwość pozyskania środków finansowych z UE na rozwój infrastruktury wodnokanalizacyjnej.	➤ Długotrwała susza i zmniejszenie poziomu wód w źródłach, ➤ Ulewne deszcze powodujące podtopienia miasta.
Gospodarka odpadami	
➤ Możliwość pozyskania środków finansowych z UE na gospodarkę odpadami.	➤ Możliwość wystąpienia zakłóceń w procesie inwestycyjnym Zakładu Utylizacji Odpadów „Stary Las”.
Edukacja	
➤ Możliwość pozyskania środków finansowych z UE na projekty edukacyjne, ➤ Zwiększenie bazy dydaktycznej szkolnictwa, ➤ Bliskość dużego ośrodka akademickiego (Trójmiasto).	➤ Odpływ kadry pedagogicznej.

Kultura	
➤ Możliwość pozyskania środków finansowych z UE na przedsięwzięcia kulturalne, ➤ Starogard Gdański stolicą Kociewia.	➤ Marginalizacja miasta pod względem kulturalnym w regionie, ➤ Opóźnienia w modernizacji obiektów kultury.
Sport i rekreacja	
➤ Organizacja Euro 2012 – zaplecze treningowe dla tej imprezy sportowej, ➤ Możliwość pozyskania środków finansowych na infrastrukturę sportową i rekreacyjną z UE, ➤ Możliwość promowania miasta poprzez uczestnictwo w ogólnopolskich zawodach sportowych.	➤ Opóźnienia w modernizacji obiektów sportowych, ➤ Spadek drużyny koszykarskiej Polpharma do niższej ligi.
Ochrona zdrowia	
➤ Możliwość pozyskania środków finansowych z UE, ➤ Możliwość rozwoju poprzez prywatyzację publicznych ZOZ`ów.	➤ Zamknięcie szpitala św. Jana, ➤ Drenaż lekarzy i specjalistów medycznych z miasta.
Pomoc Społeczna	
➤ Zmiana polityki społecznej państwa w zakresie pomocy społecznej.	➤ Odpływ wykwalifikowanych pracowników pomocy społecznej. ➤ Ubożenie społeczeństwa i utrzymujące się bezrobocie w regionie.

Bezpieczeństwo i porządek publiczny	
➤ Ogólnopolski program dotyczący pomiaru prędkości oraz walki z pijanymi kierowcami. ➤ Możliwość pozyskania środków z funduszy europejskich na monitoring w ramach społeczeństwa informacyjnego.	➤ Wzrost natężenia ruchu drogowego, ➤ Pogłębianie się zjawisk patologicznych w regionie.
Rynek pracy	
➤ Powrót emigracji zarobkowej do miasta, ➤ Pozyskanie nowych inwestorów tworzących miejsca pracy, ➤ Rozszerzenie Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Starogardzie Gdańskim, ➤ Możliwość dofinansowania z środków UE programów skierowanych do osób bezrobotnych na ich aktywizację zawodową.	➤ Likwidacja dużych zakładów przemysłowych w mieście w wyniku zawirowań gospodarczych w kraju i na świecie.

8. Misja

Starogard Gdański – miasto atrakcyjne dla mieszkańców, inwestorów i gości, efektywne w wykorzystaniu zasobów i położenia geograficznego.

Motto:

Priorytety rozwojowe Starogardu Gdańskiego

Misja zostanie wypełniona poprzez realizację priorytetów rozwojowych, czyli celów równoważnych i współzależnych, których osiągnięcie jest niezbędne, aby przełamać pat rozwojowy miasta, który obecnie się zarysowuje.

Strategiczne cele rozwojowe Starogardu Gdańskiego

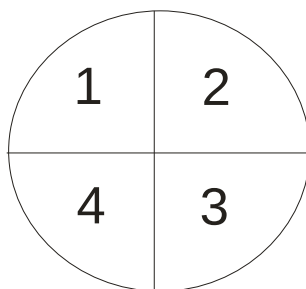
Główne cele rozwoju:

Cel główny – 1. Poprawa warunków osiedleńczych w mieście

Cel główny – 2. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej miasta

Cel główny – 3. Poprawa infrastruktury miasta

Cel główny – 4. Rozwój społeczny

Realizacja głównych celów rozwojowych przyczyni się do:

- poprawy warunków osiedleńczych i życia mieszkańców, aby zahamować ich odpływ z miasta i przyciągnąć nowych,
- wykorzystania współpracy międzynarodowej i doświadczeń innych miast, zwłaszcza w Regionie Morza Bałtyckiego, a także funduszy Unii Europejskiej do poprawy atrakcyjności i promocji miasta,
- współpracy z gminami Kociewia i Powiśla na rzecz lepszego gospodarczego wykorzystania tradycji kulturowych, historycznych i walorów turystycznych regionu,
- rozwoju oferty inwestycyjnej na terenie miasta oraz Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej,
- poprawy powiązań komunikacyjnych z Trójmiastem i Tczewem,
- polepszenia i rozszerzenia oferty edukacyjnej, z naciskiem na znajomość języków obcych,
- poprawy sytuacji na rynku pracy – zmniejszenie bezrobocia.

9. Cele i działania

Cel główny -1. Poprawa warunków osiedleńczych w mieście

Cel szczegółowy 1.1	Zwiększenie oferty budownictwa mieszkaniowego
Opis celu	Zaspokojenie potrzeb rynku mieszkaniowego w mieście nastąpi poprzez budowę mieszkań w zabudowie wielorodzinnej i jednorodzinnej realizowanej przez spółdzielnie mieszkaniowe, gminę i inne podmioty. W realizacji celu stawia się na jakość rozwiązań urbanistyczno - architektonicznych w tym ukształtowanie przestrzeni wspólnych. Będzie się dążyć do poprawy komfortu zamieszkania w istniejących obszarach zabudowy mieszkaniowej.
Działania	1. Przygotowanie terenów pod mieszkalnictwo. 2. Zdiagnozowanie potrzeb i realizacja budownictwa socjalnego. 3. Przygotowanie akcji marketingowej dla poszczególnych terenów zabudowy.
Mierniki efektów	- liczba podmiotów budujących nowe mieszkania, - liczba oddanych mieszkań, - liczba oddanych mieszkań socjalnych. - liczba osiedlonych nowych mieszkańców, - liczba nowych miejsc pracy.
Podmioty uczestniczące	Gmina Miejska Starogard Gdański. Podmioty realizujące zabudowę mieszkaniową.
Źródła finansowania	Budżet gminy miejskiej, budżety podmiotów realizujących zabudowę mieszkaniową.
Sposób realizacji/ osoba/jednostka odpowiedzialna merytorycznie	Wydział Techniczno-Inwestycyjny. Wydział Planowania i Urbanistyki. Wydział Gospodarki Gruntami, Geodezji i Rolnictwa.

Cel szczegółowy 1.2	Aktywna promocja miasta
Opis celu	Realizacja celu będzie polegała na wyeksponowaniu wizerunku miasta rozpoznawalnego jako stolica Kociewia – ośrodek życia kulturalnego i gospodarczego regionu.
Działania	1. Stworzenie programu promocji miasta. 2. Wykreowanie flagowej atrakcji turystycznej. 3. Utworzenie schroniska młodzieżowego. 4. Promocja idei aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym. 5. Wspieranie działań mieszkańców wynikających z przynależności Polski do Unii Europejskiej. 6. Przystosowanie szlaku wodnego rzeki Wierzycy do rekreacji. 7. Wzrost wykorzystania terenów zielonych.
Mierniki efektów	- liczba atrakcji turystycznych, - liczba turystów odwiedzających miasto, - liczba folderów, ulotek, reklam promujących miasto, - liczba odwiedzających stronę WWW, - miejsce w rankingach atrakcyjności turystycznej.
Podmioty uczestniczące	Gmina Miejska Starogard Gdański, Gmina Starogard Gdański, Powiat Starogardzki, podmioty gospodarcze.
Źródła finansowania	Budżet gminy miejskiej, budżet gminy wiejskiej, budżet powiatu, wkład przedsiębiorców prywatnych, środki zewnętrzne.
Sposób realizacji/ osoba/jednostka odpowiedzialna merytorycznie	Wydział Promocji i Współpracy Zagranicznej, Wydział Kultury, Sportu i Promocji Regionu Starostwa Powiatowego, Lokalna Organizacja Turystyczna „Kociewie”

Cel szczegółowy 1.3	Rewitalizacja zdegradowanych obszarów miasta
Opis celu	Ożywienie gospodarcze i społeczne m.in. śródmieścia. Zwiększenie jego potencjału turystycznego i kulturowego, w tym nadanie obiektom i terenom zdegradowanym nowych funkcji społecznych i gospodarczych.
Działania	1. Aktualizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji dla miasta Starogard Gdański. 2. Przygotowanie części projektowo – wykonawczej obszarów rewitalizacji. 3. Realizacja procesu rewitalizacji. 4. Ochrona obiektów podlegających przepisom ochrony zabytków.
Mierniki efektów	- liczba obiektów objętych rewitalizacją, - powierzchnia terenów, obiektów objętych rewitalizacją, - liczba nowych inwestycji w mieście, - liczba nowych miejsc pracy w usługach.
Podmioty uczestniczące	Gmina Miejska Starogard Gdański. Inne podmioty uczestniczące w procesie rewitalizacji.
Źródła finansowania	Budżet gminy miejskiej, fundusze strukturalne, fundusze prywatne.
Sposób realizacji/ osoba/jednostka odpowiedzialna merytorycznie	Wydział Planowania i Urbanistyki. Wydział Techniczno- Inwestycyjny. Wydział Rozwoju.

Cel główny – 2. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej miasta

Cel szczegółowy 2.1	Poprawa warunków dla działalności inwestycyjnej w mieście
Opis celu	Wspieranie inwestycji przemysłowych w tym wysokich technologii oraz innych przedsięwzięć nie wymagających wyodrębnienia stref zabezpieczających przed uciążliwościami.
Działania	1. Przygotowanie terenów pod inwestycje. 2. Pozyskiwanie inwestorów. 3. Wsparcie działań zmierzających do poszerzenia strefy ekonomicznej.
Mierniki efektów	- liczba nowych inwestycji przemysłowych w mieście, - liczba nowych miejsc pracy w przemyśle w mieście. - liczba nowych połączeń ekspresowych z Trójmiastem.
Podmioty uczestniczące	Gmina Miejska Starogard Gdański, Powiat Starogardzki, Pomorska Specjalna Strefa Ekonomiczna.
Źródła finansowania	Budżet gminy miejskiej, Budżet powiatu, fundusze strukturalne
Sposób realizacji/ osoba/jednostka odpowiedzialna merytorycznie	Wydział Techniczno-Inwestycyjny. Wydział Rozwoju. Wydział Planowania i Urbanistyki. Wydział Gospodarki Gruntami, Geodezji i Rolnictwa. Wydział Promocji i Współpracy Zagranicznej.

Cel szczegółowy 2.2	Stworzenie optymalnych warunków dla rozwoju działalności gospodarczej
Opis celu	Wspieranie działalności gospodarczej przedsiębiorstw funkcjonujących w Starogardzie Gdańskim, poprzez utworzenie w Starogardzie Gdańskim Centrum Informacji Biznesowej.
Działania	1. Utworzenie Centrum Informacji Biznesowej. 2. Udzielanie pomocy w kontaktach przedsiębiorca – administracja publiczna. 3. Opracowanie planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru całego miasta oraz wyznaczenie w nim stref aktywności gospodarczej o wysokiej atrakcyjności inwestycyjnej.
Mierniki efektów	- liczba nowych przedsiębiorstw w Starogardzie Gd., - liczba nowych miejsc pracy, - czas załatwienia sprawy administracyjnej.
Podmioty uczestniczące	Samorządy gospodarcze w Starogardzie Gdańskim. Gmina Miejska Starogard Gdański. Gmina Starogard Gdański. Powiat Starogardzki.
Źródła finansowania	Budżety podmiotów zrzeszonych w samorządzie gospodarczym, Budżet gminy miejskiej, Budżet gminy, Budżet powiatu, fundusze strukturalne
Sposób realizacji/ osoba/jednostka odpowiedzialna merytorycznie	Starogardzki Klub Biznesu Wydział Rozwoju w Urzędzie Miasta w Starogardzie Gd. Wydział Techniczno-Inwestycyjny w Urzędzie Miasta w Starogardzie Gd. Wydział Rozwoju w Urzędzie Gminy w Starogardzie Gdańskim. Wydział Polityki Gospodarczej i Funduszy Europejskich w Starostwie Powiatowym w Starogardzie Gdańskim.

Cel główny – 3. Poprawa infrastruktury miasta

Cel szczegółowy 3.1	Budowa i utwardzenie dróg publicznych w mieście
Opis celu	Realizacja celu będzie polegała na systematycznym utwardzaniu dróg publicznych oraz budowie nowych, w tym obwodnicy drogi krajowej nr 22. Utwardzanie będzie realizowane w pierwszej kolejności w miejscach związanych z potencjalnym rozwojem przedsiębiorczości i mieszkalnictwa wielorodzinnego z uwzględnieniem współczesnych standardów technicznych i estetycznych .
Działania	1. Budowa nowych dróg w ramach poprawy planu komunikacyjnego. 3. Program utwardzenia dróg publicznych w mieście. 4. Modernizacja i remont dróg i mostów w mieście.
Mierniki efektów	- długość oddanych nowych dróg do użytku, - wzrost przepustowości komunikacyjnej w mieście, - poprawa warunków aerasanitarnych, - poprawa stanu dróg, - mniejszy poziom hałasu w mieście, - poprawa jakości życia mieszkańców.
Podmioty uczestniczące	Gmina Miejska Starogard Gdański. Zarządcy dróg.
Źródła finansowania	Budżet gminy miejskiej. Budżety zarządców dróg. Fundusze strukturalne.
Sposób realizacji/ osoba/jednostka odpowiedzialna merytorycznie	Wydział Techniczno Inwestycyjny. Wydział Gospodarki Gruntami, Geodezji i Rolnictwa.

Cel szczegółowy 3.2	Rozbudowa infrastruktury wodno- ściekowej
Opis celu	Realizacja celu będzie polegać na dążeniu do podłączenia możliwie największej liczby mieszkań w mieście do sieci wodociągowej oraz uzupełnieniu braków w pokryciu miasta w sieć kanalizacji sanitarnej i deszczowej.
Działania	1. Rozbudowa sieci wodociągowej. 2. Rozbudowanie sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej. 3. Budowa i modernizacja punktów podczyszczenia i odprowadzenia wód opadowych.
Mierniki efektów	- liczba nowych podłączeń wodociągowych, - liczba nowych podłączeń do kanalizacji, - długość wybudowanej kanalizacji, - liczba punktów podczyszczenia spełniających standardy.
Podmioty uczestniczące	Gmina Miejska Starogard Gdański, Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji „STAR WIK” – Sp. z o.o.
Źródła finansowania	Budżet gminy miejskiej, budżet Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji „STAR WIK” – Sp. z o.o., fundusze strukturalne, inne fundusze.
Sposób realizacji/ osoba/jednostka odpowiedzialna merytorycznie	Wydział Techniczno – Inwestycyjny. Dyrektor Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji „STAR WIK” – Sp. z o.o.

Cel szczegółowy 3.3	Ochrona środowiska
Opis celu	Cel będzie realizowany poprzez budowę Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych „Słoty Łas” umożliwiającego uporządkowanie gospodarki odpadami zapewniającego ochronę środowiska.
Działania	1. Budowa Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych. 2. Segregacja odpadów. 3. Recykling odpadów. 4. Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców. 5. Ustanowienie nowych form ochrony przyrody.
Mierniki efektów	- procent odpadów utylizowanych, - procent segregowanych odpadów, - procent odzyskanych odpadów do ponownego przetworzenia.
Podmioty uczestniczące	Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych „Słoty Łas” Sp. z o.o. Inne podmioty zajmujące się gospodarką odpadami.
Źródła finansowania	Budżet gmin wchodzących w skład spółki, fundusze strukturalne. Budżety innych podmiotów zajmujących się gospodarką odpadami.
Sposób realizacji/ osoba/jednostka odpowiedzialna merytorycznie	Wydział Techniczno – Inwestycyjny. Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych „Słoty Łas” Sp. z o.o. Inne podmioty zajmujące się gospodarką odpadami.

Cel szczegółowy 3.4	Jakość powietrza
Opis celu	Starogard Gdański posiada duże rezerwy energii cieplnej wytwarzanej przez elektrociepłownię oraz kotłownię rejonową sięgające 50 % ich możliwości wytwórczych. W celu polepszenia rentowności ich działania i poprawy jakości powietrza w mieście należy dążyć do podłączenia jak największej ilości budynków do miejskiej sieci ciepłowniczej.
Działania	1. Rozbudowa sieci ciepłowniczej i gazowej. 2. Podłączenie budynków do sieci ciepłowniczej. 3. Termomodernizacja budynków.
Mierniki efektów/efekty	- liczba budynków w mieście podłączonych do miejskiej sieci ciepłowniczej, - poprawa jakości powietrza w mieście, szczególnie w okresie grzewczym, - poprawa wygody życia w mieście.
Podmioty uczestniczące	Gmina Miejska Starogard Gdański. Zakład Energetyki Ciepłej „STAR-PEC” – Sp. z o.o.
Źródła finansowania	Budżet gminy miejskiej, budżet Zakładu Energetyki Ciepłej „STAR-PEC” – Sp. z o.o.
Sposób realizacji/ osoba/jednostka odpowiedzialna merytorycznie	Wydział Techniczno – Inwestycyjny. Dyrektor Zakładu Energetyki Ciepłej „STAR-PEC” – Sp. z o.o.

Cel szczegółowy 3.5	Rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego
Opis celu	Zapewnienie powszechnego, szybkiego i bezpiecznego dostępu do wiedzy, usług elektronicznych oraz informacji oferowanych poprzez Internet dla mieszkańców, przedsiębiorców, inwestorów, turystów, a także instytucji życia publicznego po jak najniższych kosztach. Zmniejszenie dysproporcji w zakresie dostępu i wykorzystania Internetu oraz innych technik informacyjnych na obszarze miasta.
Działania	Kompleksowa budowa i rozbudowa oraz modernizacja infrastruktury miejskich sieci szkieletowych, lokalnych sieci dostępowych (zwłaszcza w oparciu o technologię bezprzewodową) oraz kanałów alternatywnych zapewniających publiczny, szerokopasmowy dostęp do usług elektronicznych i Internetu.
Mierniki efektów	- liczba zmodernizowanych sieci szkieletowych, - liczba podmiotów podłączonych do szerokopasmowego internetu, - liczba nowych miejsc pracy w mieście.
Podmioty uczestniczące	Gmina Miejska Starogard Gdański, Powiat Starogardzki.
Źródła finansowania	Budżet gminy miejskiej, budżet powiatu, fundusze strukturalne
Sposób realizacji/ osoba/jednostka odpowiedzialna merytorycznie	Wydział Organizacyjny. Wydział Techniczno-Inwestycyjny. Wydział Rozwoju. Wydział Planowania i Urbanistyki.

Cel główny – 4. Rozwój społeczny

Cel szczegółowy 4.1	Jakość kształcenia
Opis celu	Cel będzie realizowany poprzez: 1. Poprawę stanu technicznego szkół i placówek oświatowych w mieście i ich modernizację. 2. Zwiększenie ilości zajęć pozalekcyjnych wychodzących naprzeciw zainteresowaniom dzieci i młodzieży. Prowadzenie zajęć wyrównawczych dla osób z dysfunkcjami rozwojowymi i zajęć poszerzających horyzonty oraz zainteresowania dla osób szczególnie uzdolnionych. 3. Aktywizację społeczną i zawodową osób dorosłych poprzez kształcenie ustawiczne. 4. Zwiększenie efektywności nauczania.
Działania	1. Modernizacja obiektów oświatowych. 2. Termomodernizacja obiektów oświatowych. 3. Uatrakcyjnienie oferty zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych. 5. Kształcenie ustawiczne mieszkańców. 6. Projekty edukacyjne. 7. Rozwój sieci przedszkoli.
Mierniki efektów/efekty	- liczba zmodernizowanych obiektów dydaktycznych, - powierzchnia zmodernizowanych obiektów oświatowych, - zmniejszenie kosztów utrzymania obiektów, - liczba dzieci biorących udział w zajęciach pozalekcyjnych, - liczba nowych kół zainteresowań, - liczba osób starszych aktywnie uczestniczących w życiu społecznym miasta, - liczba różnego rodzaju imprez kulturalnych, których współorganizatorami są osoby starsze, - liczba nabytych nowych umiejętności.
Podmioty uczestniczące	Gmina Miejska Starogard Gdański, szkoły podstawowe , gimnazja publiczne i placówki oświatowe w Starogardzie Gdańskim, organizacje pozarządowe.
Źródła finansowania	Budżet gminy miejskiej, fundusze strukturalne, inne fundusze.
Sposób realizacji/ osoba/jednostka odpowiedzialna merytorycznie	Wydział Techniczno-Inwestycyjny. Wydział Spraw Społecznych. Wydział Rozwoju. Dyrektorzy szkół podstawowych, gimnazjów i placówek oświatowych.

Cel szczegółowy 4.2	Poprawa infrastruktury sportowo- rekreacyjnej w mieście
Opis celu	Cel będzie realizowany poprzez: 1. Modernizację istniejących obiektów infrastruktury sportowej, niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania Ośrodka Sportu i Rekreacji oraz budowę nowych obiektów sportowych i około sportowych o szerokim spektrum użyteczności. 2. Stworzenie niezbędnej infrastruktury sportowo- rekreacyjnej umożliwiającej mieszkańcom prowadzenie zdrowego stylu życia. 3. Budowę nowych placów zabaw i boisk oraz modernizację zniszczonych.
Działania	1. Modernizacja Ośrodka Sportu i Rekreacji. 2. Budowa w pełni dostępnego basenu pływackiego. 3. Budowa ścieżek rowerowych i ich skomunikowanie. 4. Budowa i modernizacja boisk i placów zabaw. 5. Projekty sportowe i rekreacyjne. 6. Rozwój i modernizacja bazy sportowo-rekreacyjnej w szkołach.
Mierniki efektów/efekty	- liczba nowych obiektów sportowych, - liczba zmodernizowanych obiektów sportowych, - liczba osób korzystających z basenu, - liczba imprez sportowych, - liczba mieszkańców miasta korzystających z roweru jako środka rekreacji oraz alternatywnego środka komunikacji, - spadek ilości zdarzeń drogowych z udziałem rowerzystów, - liczba powstałych i zmodernizowanych obiektów.
Podmioty uczestniczące	Gmina Miejska Starogard Gdański, Ośrodek Sportu i Rekreacji, Powiat Starogardzki, Spółdzielnie mieszkaniowe, organizacje pozarządowe.
Źródła finansowania	Budżet gminy miejskiej, budżet spółdzielni mieszkaniowych, budżet powiatu, fundusze strukturalne.
Sposób realizacji/ osoba/jednostka odpowiedzialna merytorycznie	Dyrektor Ośrodka Sportu i Rekreacji. Wydział Rozwoju. Wydział Spraw Społecznych. Wydział Techniczno-Inwestycyjny. Wydział Kultury, Sportu i Promocji Regionu Starostwa Powiatowego. Prezesa spółdzielni mieszkaniowych.

Cel szczegółowy 4.3	Poprawa infrastruktury obiektów kultury w mieście
Opis celu	Cel będzie realizowany poprzez: 1. Stworzenie nowoczesnej, odpowiadającej potrzebom edukacyjnym i kulturalnym miasta i regionu placówki pn. "Kociewskie Centrum Wiedzy w Starogardzie Gdańskim" pełniącej rolę nowej siedziby Miejskiej Biblioteki Publicznej promującej walory Kociewia. 2. Utworzenie miejsc przystosowanych do organizacji imprez masowych.
Działania	1. Adaptacja budynku na potrzeby działalności biblioteki. 2. Budowa amfiteatru. 3. Wyznaczenie i przystosowanie placu do organizacji imprez masowych. 4. Projekty kulturalne.
Mierniki efektów	- powierzchnia adaptowanej biblioteki i Kociewskiego Centrum Wiedzy w Starogardzie Gdańskim”, - powierzchnia placu przeznaczonego do organizacji imprez masowych, - powierzchnia amfiteatru miejskiego, - liczba miejsc dla publiczności.
Podmioty uczestniczące	Gmina Miejska Starogard Gdański, Powiat Starogardzki, Miejska Biblioteka Publiczna, Starogardzkie Centrum Kultury, instytucje kultury, organizacje pozarządowe.
Źródła finansowania	Budżet gminy miejskiej, budżet powiatu starogardzkiego, fundusze strukturalne, inne fundusze.
Sposób realizacji/ osoba/jednostka odpowiedzialna merytorycznie	Wydział Techniczno-Inwestycyjny, Wydział Rozwoju, Wydział Polityki Gospodarczej i Funduszy Europejskich w Starostwie Powiatowym. Dyrektor Starogardzkiego Centrum Kultury.

Cel szczegółowy 4.4	Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu
Opis celu	Cel będzie realizowany poprzez: 1. Powiększenie bazy MOPS o niezbędne zaplecze administracyjne i gospodarcze oraz termomodernizacja budynków MOPS. 2. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych. 3. Niwelowanie różnic społecznych.
Działania	1. Modernizacja bazy MOPS. 2. Likwidacja barier architektonicznych. 3. Prowadzenie powszechnej edukacji społecznej w procesie tworzenia przestrzeni wspólnej. 4. Projekty społeczne. 5. Umocnienie i propagowanie roli rodziny. 6. Wsparcie działań na rzecz utworzenia hospicjum stacjonarnego. 7. Utworzenie Centrum Integracji Społecznej.
Mierniki efektów	- liczba termomodernizowanych budynków MOPS, - zmniejszenie kosztów utrzymania budynków MOPS, - powierzchnia pomieszczeń administracyjnych, - liczba nowych podjazdów, wind dla osób niepełnosprawnych, - liczba nowych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych,
Podmioty uczestniczące	Gmina Miejska Starogard Gdański, Starogardzkie Centrum Kultury, organizacje pozarządowe, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.
Źródła finansowania	Budżet gminy miejskiej, fundusze strukturalne, inne fundusze.
Sposób realizacji/ osoba/jednostka odpowiedzialna merytorycznie	Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Wydział Techniczno – Inwestycyjny. Wydział Rozwoju. Wydział Spraw Społecznych.

Cel szczegółowy 4.5	Poprawa opieki zdrowotnej
Opis celu	Cel będzie realizowany poprzez: 1. Stworzenie warunków umożliwiającym zapewnienie dobrego stanu technicznego budynków szpitalnych i przyszpitalnych. 2. Inspirowanie władz szpitala oraz jednostek lecznictwa otwartego do świadczenia niektórych ponadstandardowych usług medycznych komercyjnie w celu zapewnienia rentowności oraz aktywnego pozyskiwania inwestorów.
Działania	1. Wspieranie modernizacji budynków lecznictwa zamkniętego. 2. Przedsięwzięcia komercyjne i pozyskiwanie inwestorów. 3. Projekty zdrowotne.
Mierniki efektów/efekty	- powierzchnia zmodernizowanych obiektów lecznictwa, - powierzchnia budynków poddanych termomodernizacji, - zmniejszenie kosztów utrzymania obiektów, - liczba otwartych nowych poradni specjalistycznych w lecznictwie otwartym w mieście, - poprawa jakości świadczonych usług medycznych .
Podmioty uczestniczące	Gmina Miejska Starogard Gdański, Powiat Starogardzki, jednostki lecznictwa otwartego i zamkniętego, organizacje pozarządowe.
Źródła finansowania	Budżet gminy miejskiej, budżet powiatu, budżet ZOZ i NZOZ.
Sposób realizacji/ osoba/jednostka odpowiedzialna merytorycznie	Wydział Spraw Społecznych , Wydział Ochrony i Promocji Zdrowia w Starostwie Powiatowym, Kierownictwo jednostek lecznictwa otwartego i zamkniętego.

Cel szczegółowy 4.6	Bezpieczne miasto
Opis celu	Cel będzie realizowany poprzez: 1. Dążenie do zminimalizowania przestępczości w mieście. 2. Ograniczenie zagrożeń wypadkami drogowymi. 3. Ograniczenie zagrożeń pożarowych i klęsk żywiołowych w mieście.
Działania	1. Program walki z przestępczością wśród nieletnich. 2. Rozbudowa sieci monitoringu miejskiego. 3. Rozbudowa stałych punktów automatycznego pomiaru prędkości. 4. Doposażenie w niezbędny sprzęt Straży Miejskiej. 5. Wspieranie działalności Ochotniczej Straży Pożarnej. 6. Edukacja w zakresie bezpieczeństwa, obejmująca dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym.
Efekty	- Zmniejszenie liczby przestępstw wśród osób nieletnich, - Zmniejszenie liczby przestępstw w mieście, - Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców, - Zmniejszenie ilości wypadków drogowych w mieście, - Większa wykrywalność czynów zabronionych przez Straż Miejską, - Szybszy czas reakcji na zgłoszenie Straży Miejskiej. - Zmniejszenie liczby pożarów i następstw klęsk żywiołowych.
Podmioty uczestniczące	Szkoły, Komenda Powiatowa Policji w Starogardzie Gdańskim, Straż Miejska, Gmina Miejska Starogard Gdański, Ochotnicza Straż Pożarna, organizacje pozarządowe.
Źródła finansowania	Budżet gminy miejskiej, budżet Komendy Powiatowej Policji, inne fundusze.
Sposób realizacji/ osoba/jednostka odpowiedzialna merytorycznie	Komendant Straży Miejskiej, Komendant Powiatowy Policji. Wydział Spraw Obywatelskich. Pełnomocnik Prezydenta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień Przychodnia leczenia uzależnień. Powiatowa Straż Pożarna.

10. Wizja Starogardu Gdańskiego w 2018 roku.

Dostatnie i bezpieczne życie

Starogard Gdański jest atrakcyjnym miastem, oferującym trwałe, dobrze płatne miejsca pracy oraz mieszkania dostępne dla różnych grup dochodowych. Oferta usługowa, edukacyjna i kulturalna nie odbiega od standardu miast europejskich średniej wielkości. Okoliczne piękne i nieskażone tereny rekreacyjne służą mieszkańcom i licznyim turystom.

Profil gospodarczy

Starogard Gdański jest ośrodkiem zróżnicowanego przemysłu i usług, szybko dostosowującym się do potrzeb inwestorów i oferującym im atrakcyjne lokalizacje. Wraz z Tczewem, Malborkiem, Sztumem, Kwidzynem, węzłem „Swarożyn” i „Ropuchy” oraz szybko urbanizującymi się obszarami wiejskimi stanowi południowy biegun rozwoju gospodarczego regionu pomorskiego.

Samorząd i współpraca dla rozwoju

Gmina Miejska Starogard Gdański współpracuje z Gminą Starogard Gdański (wiejską) i Powiatem Starogardzkim w zakresie planowania strategicznego i przestrzennego, ochrony środowiska, transportu publicznego, turystyki i rekreacji, wspierania przedsiębiorczości oraz promocji. W pełni wykorzystywane są możliwości wynikające z członkostwa Polski w Unii Europejskiej. Władze samorządowe, środowisko biznesu i organizacje społeczne Starogardu Gdańskiego opanowały umiejętność łączenia środków budżetowych i strukturalnych Unii oraz prywatnych dla realizacji ważnych przedsięwzięć gospodarczych i społecznych.

Starogard Gdański w sieci miast Kociewia i Powiśla

W 2018 roku Starogard Gdański jest elementem dobrze powiązanej infrastruktury transportową i telekomunikacyjną sieci współpracujących i uzupełniających się ośrodków przemysłowo-usługowych Kociewia i Powiśla. Jako kulturalna stolica Kociewia jest miastem o znaczeniu regionalnym o szerokich powiązaniach międzynarodowych.

Bliskość metropolii

Modernizacja międzynarodowych korytarzy transportowych zbliżyła Starogard Gdański do Warszawy, Berlina, i Kalinigradu. Powiązania komunikacyjne z Trójmiastem, Tczewem i Kwidzynem – dzięki autostradzie, regionalnej kolei, modernizacji dróg wojewódzkich oraz budowie mostu na Wiśle – zwiększają mobilność mieszkańców. Wokół węzła autostradowego „Swaróżyn” koncentrują się podmioty gospodarcze i miejsca pracy związane z dystrybucją, logistyką i nowoczesnym przemysłem.

11. Procedura aktualizacji strategii rozwoju

Aktualizacja Strategii Rozwoju Miasta Starogard Gdański 2008-2018 będzie polegać na wnoszeniu zmian i poprawek do przyjętego dokumentu. Zgłaszającymi mogą być:

- instytucje rządowe,
- instytucje samorządowe,
- instytucje gospodarcze,
- instytucje pozarządowe,
- osoby prawne i prywatne.

Procedura zatwierdzenia.

- Propozycje poprawek należy zgłaszać do Prezydenta Miasta w formie pisemnej z uzasadnieniem i podaniem sposobu realizacji.
- Wprowadzanie zmian i poprawek dokonuje Wydział Rozwoju, który przedstawia poprawiony dokument Prezydentowi Miasta.
- Prezydent aprobuje poprawki i przedstawia Radzie Miejskiej do zatwierdzenia.
- Zatwierdzenie poprawek przez Radę Miejską.

12. Monitoring realizacji strategii rozwoju

Monitoring strategii jest obserwacją realizacji celów głównych i realizacji działań wynikających z następnych faz programowania rozwoju.

Monitoring realizacji strategii umożliwia:

1. Przedstawienie przez władze samorządowe rozliczenia środków publicznych przeznaczanych na rozwój.
2. Reagowanie na zmiany w otoczeniu.
3. Korektę działań nie przynoszących oczekiwanych efektów.

Monitoring wdrażania strategii służy do:

1. Obserwacji stanu zaawansowania projektów rozwojowych, umożliwiających aktualną identyfikację problemów w ich realizacji.
2. Oceny zaangażowania jednostek odpowiedzialnych za ich realizację.
3. Weryfikacji zgodności założonych celów i efektywności wykorzystania przeznaczonych na ich realizację środków.
4. Kontroli postępu prac związanych z realizacją działań.

Monitoring prowadzi właściwa jednostka w strukturze Urzędu Miasta Starogard Gdański tj. Wydział Rozwoju sygnalizując Prezydentowi Miasta postęp prac nad strategią. Osoby odpowiedzialnie merytorycznie zobligowane są corocznie na ustne bądź pisemne wezwanie Prezydenta do przedstawienia postępu prac z realizacji działań wg poniższego wzoru:

Lp.	Cel/Działanie	Planowane środki finansowe	Wydatkowane środki finansowe	Opis realizacji działania

13.Ogólny harmonogram realizacji strategii

Cel główny – 1. Poprawa warunków osiedleńczych w mieście

Cel szczegółowy 1.1 - Zwiększenie oferty budownictwa mieszkaniowego

Działania

1. Przygotowanie terenów pod mieszkalnictwo.
2. Zdiagnozowanie potrzeb i realizacja budownictwa socjalnego.
3. Przygotowanie akcji marketingowej dla poszczególnych terenów zabudowy.

Cel szczegółowy 1.2 - Aktywna promocja miasta

Działania	1. Stworzenie programu promocji miasta. 2. Wykreowanie flagowej atrakcji turystycznej. 3. Utworzenie schroniska młodzieżowego. 4. Promocja idei aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym. 5. Wspieranie działań mieszkańców wynikających z przynależności Polski do UE. 6. Przystosowanie szlaku wodnego rzeki Wierzycy do rekreacji. 7. Wzrost wykorzystania terenów zielonych.
-----------	---

Cel szczegółowy 1.3 - Rewitalizacja zdegradowanych obszarów miasta

Działania	1. Aktualizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji dla miasta Starogard Gdański. 2. Przygotowanie części projektowo – wykonawczej obszarów rewitalizacji. 3. Realizacja procesu rewitalizacji. 4. Ochrona obiektów podlegających przepisom ochrony zabytków.
-----------	---

[illegible]

Cel główny – 2. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej miasta.

Cel szczegółowy 2.1 - Poprawa warunków dla działalności inwestycyjnej w mieście

Działania

1. Przygotowanie terenów pod inwestycje.
2. Pozyskiwanie inwestorów.
3. Wsparcie działań zmierzających do poszerzenia strefy ekonomicznej.

Cel szczegółowy 2.2 – Stworzenie optymalnych warunków dla rozwoju działalności gospodarczej

Działania

1. Utworzenie Centrum Informacji Biznesowej.
2. Udzielanie pomocy w kontaktach przedsiębiorca- administracja publiczna.
3. Opracowanie planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru całego miasta oraz wyznaczenie w nim stref aktywności gospodarczej o wysokiej atrakcyjności inwestycyjnej.

Cel główny – 3. Poprawa infrastruktury miasta

Cel szczegółowy 3.1 - Budowa i utwardzenie dróg publicznych w mieście

Działania

1. Budowa nowych dróg w ramach poprawy planu komunikacyjnego.
2. Program utwardzenia dróg publicznych w mieście.
3. Modernizacja i remont dróg i mostów w mieście.

Cel szczegółowy 3.2 - Rozbudowa infrastruktury wodno- ściekowej

Działania

1. Rozbudowa sieci wodociągowej.
2. Rozbudowanie sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej.
3. Budowa i modernizacja punktów podczyszczenia i odprowadzenia wód opadowych.

[illegible]

Cel szczegółowy 3.3 –Ochrona środowiska

Działania	1. Budowa Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych. 2. Segregacja odpadów. 3. Recykling odpadów. 4. Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców. 5. Ustanowienie nowych form ochrony przyrody.
-----------	--

Cel szczegółowy 3.4 – Jakość powietrza

Działania

1. Rozbudowa sieci ciepłowniczej i gazowej.
2. Podłączenie budynków do sieci ciepłowniczej.
3. Termomodernizacja budynków.

Cel szczegółowy 3.5 - Rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego

Działania 1. Kompleksowa budowa i rozbudowa oraz modernizacja infrastruktury miejskich sieci szkieletowych.

Cel główny – 4. Rozwój społeczny

Cel szczegółowy 4.1 - Jakość kształcenia

Działania

1. Modernizacja obiektów oświatowych.
2. Termomodernizacja obiektów oświatowych.
3. Uatrakcyjnienie oferty zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych.
4. Kształcenie ustawiczne mieszkańców.
5. Projekty edukacyjne.
6. Rozwój sieci przedszkoli.

[illegible]

Cel szczegółowy 4.2 - Poprawa infrastruktury sportowo- rekreacyjnej w mieście

Działania

1. Modernizacja Ośrodka Sportu i Rekreacji.
2. Budowa w pełni dostępnego basenu pływackiego.
3. Budowa ścieżek rowerowych i ich skomunikowanie.
4. Budowa i modernizacja boisk i placów zabaw.
5. Projekty sportowe i rekreacyjne .
6. Rozwój i modernizacja bazy sportowo- rekreacyjnej w szkołach.

Cel szczegółowy 4.3 - Poprawa infrastruktury obiektów kultury w mieście

Działania	1. Adaptacja budynku na potrzeby działalności biblioteki. 2. Budowa amfiteatru. 3. Wyznaczenie i przystosowanie placu do organizacji imprez masowych. 4. Projekty kulturalne.
-----------	--

Cel szczegółowy 4.4 - Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

Działania

1. Modernizacja bazy MOPS.
2. Likwidacja barier architektonicznych.
3. Prowadzenie powszechnej edukacji społecznej w procesie tworzenia przestrzeni wspólnej.
4. Projekty społeczne
5. Umocnienie i propagowanie roli rodziny.
6. Wsparcie działań na rzecz utworzenia hospicjum stacjonarnego.
7. Utworzenie Centrum Integracji Społecznej.

[illegible]

Cel szczegółowy 4.5 - Poprawa opieki zdrowotnej

Działania	1. Wspieranie modernizacji budynków lecznictwa zamkniętego. 2. Przedsięwzięcia komercyjne i pozyskiwanie inwestorów. 3. Projekty zdrowotne.
-----------	---

Cel szczegółowy 4.6 - Bezpieczne miasto

Działania

1. Program walki z przestępczością wśród nieletnich.
2. Rozbudowa sieci monitoringu miejskiego.
3. Rozbudowa stałych punktów automatycznego pomiaru prędkości.
4. Doposażenie w niezbędny sprzęt Straży Miejskiej.
5. Wspieranie działalności Ochotniczej Straży Pożarnej.
6. Edukacja w zakresie bezpieczeństwa, obejmująca dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym.

[illegible]

14. Skorowidz skrótów

EFRR	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
EFS	Europejski Fundusz Społeczny
MOPS	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
NSRO	Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia
NSS	Narodowa Strategia Spójności
NZOZ	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
OSIR	Ośrodek Sportu i Rekreacji
PO	Program Operacyjny
RPO	Regionalny Program Operacyjny
SCK	Starogardzkie Centrum Kultury
SRK	Strategia Rozwoju Kraju
SRWP	Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego
SWOT	ang. S trengths, W eaknesses, O pportunities, T hreats (mocne strony, słabe strony, szanse , zagrożenia)
TINA	ang. Transport Infrastructure Needs Assessment (Transeuropejski Korytarz Transportowy nr VI)
UE	Unia Europejska
ZOZ	Zakład Opieki Zdrowotnej